

BROEN

KATOLSK KIRKEBLAD NR. 4 - 2006

Avskjed med en redaktør:

15 år med Broen s. 4

Alt kan gjøres så meget bedre

ETTER CA. 15 ÅR SOM REDAKTØR

i Broen og for så vidt mange års beskjeftigelse med og studier av katolske medier, har man jo gjort seg noen tanker. Hvordan håndterer Den katolske kirke i Norge sitt mediearbeid utad og innad? I min siste leder av dette blad vil jeg plage leserne med noen ord om dette.

Meget er bra, kanskje svært bra, men alt kan gjøres så meget bedre.

Kirken i Norge er i en nesten unik situasjon når den seks ganger i året er i stand til å sende ut et 32 siders magasin til hver eneste katolske husstand i landet. Ikke mange bispedømmer eller nasjonale katolske kirker har evne til en slik satsning. Men hos oss går det, ikke minst fordi katolikkene er få og at mange er flinke til å gi gaver.

Mange menigheter har utmerkede menighetsblader (terningkast seks må vel gå til St. Olav i Tønsberg), og noen nasjonalgrupper har det også.

Vi har et av de eldste tidsskriftene i Norge – tidsskriftet St. Olav. Det står også foran et redaktørskifte. Og man har det flotte initiativet «Serviam», som viser seg å være levedyktig og klarer å holde på kvalitetene.

Oslo Katolske Bispedømme var tidlig ute med websider, www.katolsk.

no. De fortjener også terningkast seks.

Og hva kan gjøres bedre? Det er en god del, og her er det penger, vilje, faglig dyktighet og fantasi som vil avgjøre hvor langt man rekker.

Vi burde særlig utvikle noe som gav mer rom for katolsk debatt enn det tilfellet er i dag. Broen kommer for sjeldent og har for trangt om plassen til å ha leserbrev og debatter. Tidsskriftet St. Olav har en lang tradisjon for det, bladet kommer hyppigere enn Broen, men har også sine begrensende faktorer. Kanskje et internettbasert debattforum, slik det levde i beste velgående på Norges Unge Katolikers websider (nuk.no) i lang tid, er en alternativ arena som man burde dyrke mer aktivt.

Sent på 1980-tallet, da jeg også var sjelesørger for filippinerne, reiste jeg land og strand rundt og besøkte filippinere som bodde i katolsk forstand isolert fra menigheter og trosfeller. Jeg kjørte opp Tufsingdalen nær Femunden i Hedmark, og var overbevist om at hun som bodde der med sin norske lutherske ekte-mann måtte lide fælt som katolikk, avskåret fra et katolsk miljø. Stak-kars. Litt rett var jo det. Men under kaffen etter messen ropte mannen til sin «mahal» som var på kjøkkenet for å hente flere delikatesser: Hvem

er den kardinalen på RAI? Hun stikker hodet ut: «Å, det er Casaroli, han som er litt tørr vet du».

Det var i 1989. Og nå er det mulig for mange å få inn katolske fjernsynskanaler, som EWTN. Kanskje er da ikke en norsk katolsk fjernsynsproduksjon så nødvendig. Men det er enkelte mindre menigheter som har «nær-TV», av vekslende kvalitet. Mye er godt. Umulig er det altså ikke.

Radio kan synes mer aktuelt. Nesten halvparten av katolikkene bor i Oslo-området. Selv om mange andre er på banen, er sikkert den katolske nisje stor nok til at det kan være verdt bryderiet. I tillegg til egenproduksjonen, kunne og burde man øse av det internasjonale katolske radiosamarbeid. Vatikanradioen har gode katolske nyhetsbulletiner på mange språk, gode kommentar- og kulturprogrammer, og har tidligere signalisert stor vilje til å stille sitt materiale til rådighet. Det ville gi et raskt og godt katolsk perspektiv med katolske nærradioer som dro nytte av slike samarbeidspartnere.

BROEN - Katolsk kirkeblad hvori opptatt «Klippen» (Midt-Norge, 1950-78) og «Stella Maris» (Nord-Norge, 1950-68)

Utgis av: Norsk Katolsk Bisperåd.
Nr. 4. 2006 Årg. 47. ISSN 0804-9297
Oslo Katolske Bispedømme Tlf.: 23 21 95 00
Trondheim Stift Tlf.: 73 52 77 05
Tromsø Stift Tlf.: 77 68 56 04

Adresse: Akersveien 5, 0177 Oslo
Faks: 23 21 95 01
E-post: broen@katolsk.no
WWW: www.katolsk.no/broen

Redaksjonssekretær:
Kristine Dingstad (KD) Tlf.: 23 21 95 37

Redaktør: Fader Claes Tande (CT)

Korrespondent Nord-Norge:
Thomas Sivertsen (TS). Tlf.: 75 56 34 81
Midt-Norge-kontakt:
Stiftskontoret Tlf.: 73 52 77 05, Faks: 73 52 87 90

Redaksjon:
Sr. Anne Bente Hadland OP (ABH)
Per Einar Odden (i permisjon) (PEO)
Heidi Haugros Øyma (HHØ)
Gunnar Wicklund Hansen (GWH)

Grafisk utforming:
Peter Bjerke

Forsiden:
Montasje av de første nummere av Broen gjennom de 15 siste år. © Broen

Trykk:
JMS Mediasystem AS
Tlf.: 22 63 64 00

Opplag: 26.000

Prestevielse i OKB

Foto: Harald Huse

RAGNAR LEER SALVESEN ble presteviet av biskop Bernt Eidsvig lørdag den 24. juni i St. Olav domkirke, Oslo.

Mange av bispedømmets prester var til stede under messen. I tillegg var kirken fullsatt av troende fra både Oslo og Kristiansand, som er p. Ragnars hjemby. Sin premiss hadde han i Kristiansand søndagen etter prestevielsen.

Etter fullendte studier vil p. Ragnar innsettes som kapellan i St. Olav domkirke. Sin første messe der feiret han 2. juli.

P. Ragnar er den første sekularprest som er inkardinert i Oslo Katolske Bispedømme siden prestevielsen av p. Nguyen Tuan Van og p. Reidar Voith i år 2000.

Om Broen, for Broen

-intervju med avtroppende redaktør f. Claes Tande

Det blir flere stoler som skal fylles når fader Claes Tande fra 1. september innleder en sabbatsperiode på to hele år: sogneprest i St. Olav, Oslo, gjennom 12 år, official i Tribunalet gjennom 10 år, og redaktør for Broen i 14.

DET ER FLYTTESJAU for sognepresten/officialen/redaktøren idet intervjuet skal gjennomføres, og det vekker minner. Intervjueren begynte nemlig som redaksjonssekretær i Broen da redaktør Tande ble utnevnt til sogneprest i St. Olav og flyttet fra Akersveien 5 til Akersveien 12. Tande flyttet i plastposer, og det nummeret av Broen som skulle vært i trykken noen dager tidligere, lå fordelt i de noen og førti posene som var stuet inn i et hjørne på sogneprestens kontor. Redaksjonssekretæren tømte posene, bladet gikk noe forsinket i trykken, men siden ble det liksom aldri helt ryddig på kontoret.

Det tar litt tid å komme i gang med intervjuet. Det skjer midt under flyttingen, og liksom bare for å markere at han har oseaner av tid, vil Tande tenne en sigar. Men så er fyrtoyet borte. Etter atskillig leting, er der bare en løsning igjen – brødristeren. Og det virker. Ganske kreativt i grunnen. Det er verken sognepresten eller officialen som skal intervjues, men redaktøren – Broens redaktør gjennom 14 år altså, eller gjennom 93 nummer av bladet (minus et par under et lengre opphold på Filippinene for noen år siden).

Noen ord om bladets historie?

- Broen ble grunnlagt som et eget kirkeblad for Oslo Katolske Bispedømme i 1959. Til å begynne med ble det redigert av fransiskanerparene Wilhelm Hertman og Ronald Hölscher. Senere var Gunnar Wicklund-Hansen medredaktør. I 1979 ble det slått sammen med

stiftsbladet for Midt-Norge, Klippen, og sendt ut til alle katolske husstander i hele landet. I en lang periode – fra 1978 til 1987 – var Johs. (Hans) Bruce redaktør. Så fulgte en mer omskiftelig periode hvor blant annet flere organisasjoner og institusjoner delte på redaktøransvaret, så var Wenche How redaktør en kortere periode, før jeg i 1992 ble utnevnt til redaktør av Norsk Katolsk Bisperåd. Da hadde bladet et opplag på ca 12.000, nå er det oppe i godt og vel 20.000.

Bladet har ekspandert kraftig under din tid som redaktør, hva skyldes det?

- Det er nok ikke min skyld at antallet katolikker har steget så voldsomt her til lands, men Broen er blitt større både hva format og sidetall angår. Jeg overtok på et tidspunkt da bladet over en periode ikke hadde hatt én redaksjonell linje. Etter en stabil og god periode med Hans Bruce som redaktør, ble redaksjonsansvaret fordelt på flere forskjellige organisasjoner, men det var i stor grad opp til de enkelte ansvarlige å bestemme innhold og utforming. I løpet av mine vel 14 år som redaktør har jeg nok bidratt til å gi bladet en fast form og en profil, i tillegg til at jeg på grunn av mine mange andre gjøremål fikk inn både en layoutmedarbeider og redaksjonssekretær.

- Uten Ernst Sture Basil Rolandsen, som overtok ansvaret for lay-out, ville jeg for eksempel aldri klart å ta steget fra det lille formatet i sort-hvitt til et større, etter hvert også i farger. Utformingen var inntil da svært beskjeden, og siden har andre medar-

beidere sørget for utviklingen til der vi er i dag.

Men innholdsmessig: Hva tenkte du om Broen da du overtok? Hvilke ledetråder har du hatt for arbeidet?

- Selve idéen om et kirkeblad som går ut gratis seks ganger i året til alle husstander er meget god, og jeg tror vi er nokså alene om den. Broen kan bidra til å vedlikeholde en katolsk identitet hos folk som geografisk eller på annet vis er langt fra kirken. Målgruppen er jo stor og sammensatt. Da jeg overtok, hadde jeg enkelte grupper i tankene; mennesker jeg kjente – norske intellektuelle, innvandrere som ikke kan språket, isolerte katolikker. En stund opererte vi med artikler på andre språk, noen ganger med glose-hjelp. Det falt bort. Men vi har utvidet perspektivet i den forstand at vi ikke lenger kun konsentrerer oss om lokale nyheter, men tenker globalt og prøver å trekke inn nyheter fra hele verdenskirken.

- Et annet aspekt som jeg synes er viktig, er det kateketiske. Mange katolikker lever i blandede ekte-skap – både hva religion og kulturell bakgrunn angår – og jeg tenker også at for den ikke-katolske, ofte norske parten, kan det være nyttig med informasjon om ektefellens trossammunn. Videre gjør vi en tjeneste som andre ikke ivaretar, for eksempel den årlige liturgiske kalenderen og oppdaterte statistikker. Det har også vært viktig å komme med nyheter om utnevnelser og ansettelses.

Hender det at det kommer kritiske røster?

- Ja, det vil alltid være noe å kritisere og noen som kritiserer! Det kan gå på at Broen er for Oslo-sentrert, eller at stoff er ensidig fremstilt. Men reaksjonene vi får er oftest positive. Det viser også igjen på gavene. Der har vært en merkbart økning. Der er også folk som mener at det er for dyrt å produsere Broen, men Broen er faktisk billig – vi har en halv stilling; redaksjonssekretæren, i tillegg til at vi benytter oss av Oslo Katolske Bispedømmes layout-tjenester. Annonseinntekter har vært vurdert, men jeg har et ambivalent forhold til akkurat annonser. For det første fordi annonsesalg er et merarbeid

som måtte tas fra det redaksjonelle arbeidet, og dernest er jeg redd annonsene vil gå på bekostning av redaksjonelt stoff, med mindre inntektene fra annonser ble brukt til å heve kvaliteten på bladet, eventuelt flere utgivelser eller flere sider. Men sjansene for at det ikke ville skje, er ganske store.

Er det noe du gjerne skulle gjort noe med?

- Ja, navnet. Jeg har aldri likt Broen som navn – det har ingen klassisk kristen forankring. Hvis du er ny i Norge og bladet kommer dumpende i postkassen, skal du straks kunne se hva det er og hvor det kommer fra. Det har hjulpet litt å få «katolsk kirkeblad» inn som undertittel, og forsiden er jo med på signalisere at bladet er katolsk.

- med unntak av løven (nr2/2006), kanskje?

- Ja, Narnia-løven var vel kanskje ikke så veldig typisk, men den var nå fin, da!

- Men for å fortsette med spørsmålet ditt; om der er noe jeg gjerne ville gjort noe med eller savner, om du vil. Og da er svaret at det vi mangler i det katolske Norge er et bredt og godt debattorgan. Broen ville ikke kunne gjøre noe med det – det er uansett primært et informasjonsblad. St. Olav tidsskrift egner seg bedre, men har heller ikke den hyppighet som oppmuntrer til debatter. Det var en gang snakk om et diskusjonsforum på katolsk.nos sider, men det falt bort uten at jeg egentlig vet hvorfor.

Helt til slutt: Kan du si noe om hva du skal bruke sabbatstiden til?

- Det blir litt forskjellig. Men etter noen måneder med base i min hjemby Trondheim og med så meget hvile jeg får til, vil jeg i hovedsak konsentrere meg om et felt som alltid har interessert meg, nemlig Kina og Den katolske kirkes situasjon der. Det vil innebære studieopphold i utlandet, forhåpentligvis flere utland, og det gleder jeg meg til.

ABH

St. OLAV
BOKHANDEL A/S

AKERSVN. 14, 0177 OSLO
TLF 23219555, FAX 22360263
E-post: bokhandel@katolsk.no
Nettbutikk: stolavbok.no

Merk:
Vi heter nå St. Olav
katolske bokhandel!

Wilfrid Stinissen: En liten bok om god tid

St. Olav forlag.

Hft. Kr. 149

Døpt ...og hva nå? Å tro i hverdagen. Hjelp til småbarnsfamilier

Det Kateketiske Senter. OKB.

Hft. Kr. 100

NB! Boken finnes også på engelsk.

Gregorianske sanger

3 cd'er i en boks for kr. 99,-

Åpningstider:
Hverd. 10 - 17
Torsd. 10 - 18
Lørd. Stengt

St. Eystein skole i Bodø starter sitt tredje skoleår:

Rapport fra en rektor

Av Elisabeth Thielemann
Rektor

Rektor Elisabeth Thielemann

Nå har jeg bodd i Bodø i to år. Det har skjedd veldig mye disse årene. Jeg har flyttet og bosatt meg i en ny landsdel, vært med på å etablere og starte en skole, hatt ideer som har blitt satt ut i livet og blitt kjent med mange nye mennesker i forbindelse med jobb, men også privat. Det meste av dette hadde jeg aldri gjort før og hadde ikke trodd at det skulle bli en del av mitt erfaringsgrunnlag. Resultatet er at jeg har begynt på mitt livs prosjekt, nemlig å være den første rektoren på St. Eystein skole. Det er det største jeg har gjort hittil, og mye skal til om jeg setter i gang med et prosjekt av denne dimensjonen igjen.

DET HELE BEGYNTE I 2001, etter at msgr. Torbjørn Olsen hadde vært og presentert skoleplanene på St. Paul skole i Bergen. Jeg husker at det var spennende å høre om dette og ville gjerne være en av lærerne i oppstarten. Nå pratet Torbjørn og Gjermund mer sammen enn jeg visste, men Gjermund spurte senere om han kunne sende mine papirer nordover. Jeg tok det som en god spøk, men siden han fortsatte å snakke om dette, startet tanker og ideer om St. Eystein skole å forme seg i hodet mitt.

Det skulle gå enda et par år før det ble en realitet, og tanken ble slått bort flere ganger.

Sommeren 2003 tok jeg endelig avgjørelse; jeg bestemte meg for å bli i Bergen! Da jeg kom på St. Paul etter sommeren, lå det et brev fra Torbjørn til meg. Ting tok form, og de ville starte opp høsten 2004. Sommerfugler i magen og hjerteklapp var min reaksjon på skoleplanene. Det var tydelig at det var meningen at jeg skulle til Bodø. Jeg hadde vært på besøk og fortalt om katolske skoler generelt, samtidig som jeg hadde snakket med skolestyret. De var fornøyde! I november 2003 fikk jeg tilbud om stillingen som rektor. Etter flere samtaler med Gjermund, kollegaer, venner og familie tok jeg den endelige avgjørelsen – ja, dette vil jeg!

"Tredje skoleår starter, og skolen er over tre ganger så stor som ved oppstart høsten 2004."

Etter å ha besøkt Bodø for andre gang, pakket jeg sakene og flyttet nordover. Avstanden er ikke stor med dagens kommunikasjonsmidler, men den virkelige avstanden så jeg på værmeldingen. Det var flere landsdeler mellom Bodø og Drammen, hvor familien min er. I tillegg har jeg tatt tog samme strekning, 19

timer en vei! Med slike avstander endres også været. Da jeg bodde på Østlandet, visste jeg ikke hva vær var! Kjente bare kuldegradene. I Bergen fikk jeg erfaring med mye og hyppig regnvær, så da var det bare å vende seg til vind og storm (med orkan i kastene!), som er en hverdagslig sak i Bodø. Midnattssol er fantastisk, og vinteren blir ekstra koselig med stearinlys.

Den første tiden bodde jeg i prestegården hos Torbjørn, fra mars til juni. Frem til november bodde jeg i klostret, og etter det har jeg kost meg i min egen leilighet rett i nærheten av skolen og flyplassen. Jeg har vært heldig å få delta i korpslivet i Bodø, mest med Bodø Harmonimusikk, men også et par besøk i Bodø Janitsjar og Bodø Orkesterforening. Det er godt å tenke på noe annet ved siden av jobb, selv om det krever ekstra tid og krefter. Jeg mener det er musikken som har hjulpet meg med å holde balansen i hverdagen, det er veldig lett å jobbe seg tom i rektorjobben. I tillegg kan jeg bidra i kulturlivet i Bodø; som musikanter og som prosjektansvarlig for Nyttårskonsert og Slagverkshelg. Fra høsten er jeg styremedlem i Caritas Norge og ser frem til nye erfaringer innen styrearbeid og økt kunnskap om arbeidet Caritas gjør i Norge og verden.

Det er ganske rart å tenke tilbake på alt jeg har opplevd og gjort disse to årene. Tredje skoleår starter, og skolen er over tre ganger så stor som ved oppstart høsten 2004. Foreldrene har

tiltro til skolen og oppfordrer andre familier til å velge St. Eystein. Bedre tilbakemelding og markedsføring kan vi ikke få! Vi har gode skussmål hos tilsynsmyndighetene og kommunen. Økonomien vil alltid være en utfordring, men vi klarer å skape en god skole ut i fra de midlene vi har til rådighet. Fra høsten er det 6,8 årsverk på St. Eystein skole! Dette er ledelse, vaktmester, lærere, assistenter og SFO. I tillegg har vi ressursene i klosteret og sognepresten. Jeg startet med to "tomme" hender for to år siden, og første innkjøp ble perm, penn og papir!

Det er viktig å se tilbake av og til, og jeg må innrømme at jeg er veldig stolt over hva jeg har fått til i samarbeid med kolleger, menighet og familier tilknyttet skolen. Noen dager er tøffe, og energien tappes. En slik dag sukket jeg tungt og sa til Torbjørn: "Slike dager som denne, tenker jeg: Gud gi meg styrke!" Torbjørn ser lurt på meg og svarer følgende: "Åh, jeg synes Han har gitt deg ganske mye jeg, Elisabeth!" Det er sant! Jeg har fått en velsignelse for å gjøre denne jobben. Det er en engel som sitter på skulderen min,

slik at jeg holder motet oppe. Det er jeg takknemlig for.

Jeg ser frem til videre utvikling av St. Eystein skole. Fra høsten er det to lærerteam som står for undervisning og planleggingen av skolehverdagen. Jeg kommer til å være en halv dag i hver elevgruppe (totalt 11 timer), slik

"Foreldrene har tiltro til skolen og oppfordrer andre familier til å velge St. Eystein."

at jeg ikke glemmer hvem jeg jobber for og med på St. Eystein skole, og fordi jeg synes det er fantastisk artig å undervise.

Skolen skal fortsatt delta i barnemesene i St. Eystein menighet, men snart er vi nok for mange til at alle kan sitte samlet fremme. Innen den tiden, så har vi et skolekor bak i kirken og de yngste elevene på de første radene. St. Eystein skole skal fortsette med å være synlige i menigheten og gjøre en innsats for kirkekaffen.

St. Eystein skole skal fortsette å bygge opp skolefelleskapet som består av store og små, som koser seg i sosiale sammenhenger og tar i et tak for vedlikeholdsarbeidet.

Elevene på St. Eystein skole skal glede seg til å gå på skolen. De skal se tilbake på gode minner og vise sine nye medelever at de har lært å utfordre seg selv og at de vet hva god oppførsel er.

Da har jeg nådd et mål, og ser frem til at de som har vokst ut av skolen ikke glemmer å komme innom for å hilse på oss som fortsatt holder stand her på St. Eystein skole. Innen den tid, så har vi en venneforening for St. Eystein skole, loftet har blitt personalavdeling med møte-/grupperom, og tankene om ungdomsskole har tatt mer form.

Når jeg møter tidligere elever på gamlehjemmet, skal vi mimre om de første årene på St. Eystein skole. Da vi startet med 12 elever. Innen den tiden, så jobber nok barna deres på skolen, og barnebarna er blant en stor elevflokk.

Takk for at jeg har fått være med på dette. Takk for at jeg har fått være med på å skape en skole!

Fakta St. Eystein skole

Grunnlagt: Høsten 2004

Rektor: Elisabeth Thielemann

Elevtall skoleåret 04/05: 12

Elevtall skoleåret 05/06: 29

Elevtall skoleåret 06/07: 39

Antall årsverk høsten 2006: 6,8

St. Eystein skole er godkjent for 84 elever, men de nåværende skolebygningene er ikke godkjent for flere enn 70. Planene er å på sikt også søke godkjenning for ungdomsskole.

Elevene ved St. Eystein skole høsten 2005.

Leirsommeren 2006

Virkelige superhelter

*"Gi kjærlighet, gi styrke,
bli Herre i mitt liv!"*

Slik lyder en av strofene i en av de sangene som ble sunget mye på årets Vestlandsleir. Med flere deltakere enn noensinne, gikk årets Vestlandsleir av stabelen 25. juni-2. juli. 44 deltakere og 14 ledere var samlet på idylliske Fredtun på Karmøy. I likhet med de tre siste årene, var leiren åpen for både barn og juniorer, så deltakerne var i alderen 8-14 år. Temaet for leiren var kjærlighet.

ETTER 10 ÅR SOM LEIRLEDER skulle man kanskje tro at man har opplevd det man kan oppleve på sommerleir, men slik er det ikke. Komponentene er alltid de samme: behandling av et eller annet tema, messefeiringer, lek, bading, sol, regn, unger som kommer og gir deg en klem eller hvisker deg noe i øret etter å ha spist makrell i tomat, latter, og tårer når hjemlengselen blir for stor og når tiden har kommet for å si farvel til nye venner når leiren er over. Man kan stille seg spørsmålet hvorfor et hundretalls voksne mennesker er villige til å gi en kostbar ferieuke for å arrangere slike leirer år etter år. Svaret ligger nok i det at enhver leir er en unik opplevelse og at enhver leir gir en fordypet forståelse av hva det vil si å være Kirke, fordi vi blir bedre kjent med vår felles Far som gjør oss til brødre og søstre. Kirken er et mysterium, og hva det vil si å tilhøre

denne Kirken kan ikke bare læres teoretisk, det må leves. Det gjør vi på leir, og derfor er det å være på leir meningsfylt både for deltakere og ledere. Å se at et barn lar seg fascinere over troen og ler og har det gøy, er betaling nok for den tiden og de kreftene som må ofres. Hva var det så som gjorde årets Vestlandsleir til en unik opplevelse? Det skulle vise seg at vi hadde en leir full av superhelter!

Å skrive eller fortelle om en leir i etterkant av leiren, og føle at man gir en verdig beskrivelse av det man har deltatt i, er ikke lett. En leir må egentlig oppleves, et hvert bilde man prøver å gi av en leir er og blir en blek kopi av det som egentlig skjedde der.

Det temaet vi ledere prøvde å gi barna en større innsikt i, var altså

kjærlighet. Vi så på ting som Guds kjærlighet til oss, vår kjærlighet til Gud, Marias kjærlighet som ble synlig da hun sa ja til Guds vilje, og vårt kall til å elske alle mennesker fordi de er våre søsken. Temabehandlingen foregikk i tre aldersgrupper etter en felles teoretisk innledning. Men kjærlighet er ikke et tema vi bare kan snakke om. Som en leir må også kjærlighet leves og oppleves før det egentlig gir noen mening når vi snakker om det. Gjennom det vi gjorde, prøvde vi å vise deltakerne hvor mye lenger vi kommer om vi bare lever i kjærlighet og elsker hverandre som søsken. For juniorgruppen ble nok fleres øyne åpnet da de måtte spille flyktninger og komme seg gjennom en utfordrende løype med ulike hinder for å finne et trygt sted å være.

Hvor ble det så av superheltene?

I år arrangerte vi tidlig i leiren en superheltfest.

Enda trodde vi kanskje at de deltakerne vi hadde med oss bare var vanlige unger fra Vestlandet i superheltkostymer, men vi tok feil. Da kosletymene

i kostymene de hadde hatt på seg, men i måten de oppførte seg på overfor hverandre og oss ledere. Under rebusløpet måtte de ulike lagene komme seg gjennom ulike utfordringer, som å spise gelé med sugerør, flytte vann med teskjeer og å plystre

ikke det som karakteriserte måten gruppene jobbet på. Det som viste seg var at de eldre, som gjerne ville vinne, først og fremst hjalp de yngste

ble skiftet ut igjen med vanlige klær etter festen, var det fortsatt mange superhelttrekk å spore i barna. Det ble helt tydelig da vi arrangerte rebusløp, at superheltegenskapene ikke først og fremst lå

med munnen full av kjeks, og alt på kortest mulig tid. Superheltkarakteristikkene deres kom klart til syne i måten de løste oppgavene på. Konkurransesinnet og lyst til å vinne var nemlig

som ikke alltid fikk til alle de sprø oppgavene de ble bedt om å gjennomføre. Dette er kjærlighet i praksis. Ved å gi kjærlighet, får vi kjærlighet, og når vi lever i kjærlighet, er det klart hvem som er Herre i våre liv. At teori blir virkelighet rett foran øynene våre og den forvandlingen som skjer med en gruppe unge fra den første til siste dagen i løpet av en leir, er det mest fantastiske man kan oppleve som leder. Få øyne var tørre da uken var over. De som ikke kjente noen da de kom, kunne dra hjem igjen med mange nye venner. En som var ukjent har blitt en venn. Forvandlingen var skjedd, og vi kunne dra hjem sterkere enn vi var da vi kom!

Om du har lyst til å se flere bilder fra leiren, kan du gå inn på bildegalleriet på www.nuk.no.

Pål Bratbak
Leirleder og prestestudent for OKB

Familiesenteret:

3. og 4. november

arrangerer Familiesenteret et seminar om ungdom og seksualitet for katolsk ungdom, lærere, kateketer, prestene, foreldre og helsepersonell. Mariagården 10.30-17.45. Se også www.katolsk.no.

St. Olav domkirke i Oslo 150 år:

Paul Selmer og St. Olav domkirke

Av Bernt T. Oftestad

Høsten 1924 ble Sigrid Undset tatt opp i Kirkens fulle fellesskap. I de nærmeste årene reflekterte hun over konversjonen og søkte å tegne et bilde av katolsk tro og fromhet fra innsiden. I 1929 utga hun *Gymnadenia*, den første av hennes konversjonsromaner. Året etter kom *Den brænnende busk*. Helten i begge romaner er Paul Selmer, som hun følger fra han som ung student stifter det første bekjentskap med Kirken. Det er i St. Olavs kirke i Kristiania han møter Kirken for første gang. Det er ikke mange kirker i Norge som er tatt inn i vår nasjonale skjønnlitteratur slik som vår egen St. Olavs domkirke.

KRISTIANIAS URBANE BORGERSKAP

omkring forrige århundreskifte utgjør Paul Selmers oppvekstmiljø. Det er moderne, frisinn og sekularisert. Her gis det knapt rom for religion. Kristen tro og liv står dem uendelig fjernt. Mørk overtro, utålelig dogmatisme og autoritetsdyrkelse er det de forbinder med katolisismen. De har hørt om en og annen konversjon. Men å konvertere er kort og godt å melde seg ut av det gode selskap.

Foreldrene er skilt. Paul er vokst opp hos moren. Vi møter ham da han er i ferd med å flytte til Kristiania for å studere ved universitetet. Han er

”fritenker” som sin mor, men mangler hennes idealisme. Tvert imot er han en skeptisk og søkende. For Paul er det godt å forlate hjemmet og frigjøre seg fra morens usynlige lenker. I Kristiania begynner et nytt liv. Han har sin første erotiske erfaring, og han møter Den katolske kirke.

Hos den katolske håndverkerfamilien Gotaas i Schwensens gate, ikke langt fra St. Hanshaugen, har han fått seg hybel. Gotaasene er høyst alminnelige mennesker som lever i en enkel, men hengiven fromhet. I St. Olav har de jevnlig sin gang. Gotaasfamilien og deres omgangs-

krets er typiske for datidens katolske miljø. Det var småborgerlig og litt tilbaketrukket. Her var ingen fra samfunnseliten, ingen prestisjetunge akademiske titler eller folk fra pengearistokratiet.

Gjennom familien Gotaas kommer Paul katolisismen nærmere inn på livet. Han er nysgjerrig, etter hvert positivt interessert. Da han på morgensiden vandrer hjem etter en nattlig fest, kommer han forbi St. Olavs kirke. Der møter han fru Gotaas på vei til messen. Og han slår følge med henne inn. Han har aldri vært i noen katolske kirke. Dette er

Undset bruker St. Olavskirken til å tegne Paul Selmers utvikling frem til katolsk tro.

en fremmed verden. "En prest kom frem i koret. Foran seg bar han noe som var dekket av rød silkeduk, og han hadde rødt messehagl, (.). Men det rareste var den lille korgutten i rødt og hvitt (.)." Han ser at kirkerommet er svært enkelt og litt tarvelig – "eketres malt gotikk i lange baner, krimskrams og papirblomster visst. Alteret oppe i koret så ut til å være litt finere, med to gullforgylte englefigurer og en slags kuppel over midten." Heller ikke kirkerommet er særlig "storeartet (.)" det var skitengrått og glassmaleriene ikke noe å skryte av. (...) Men der var noe (...) som virket sympatisk likevel. Det var noe rart, overstrømmende eller uforbeholdent ved selve mengden av nokså vulgære pynteting – som om kirken bekjente noen ting, uten å være skamfull, i overstrømmende glede." Paul er en fremmed, i enhver forstand utenfor, men har likevel en viss aning av hva han er med på: tilbedelse av den usynlige Gud.

Undset bruker St. Olavskirken til å tegne Paul Selmers utvikling frem til katolsk tro.

Etter flere kriser, ikke minst i forhold til familien og deres livsoppfatning, kommer Paul stadig nærmere katolisismen. Han får endog kontakt med en prest. En mørk kveld trekker han inn i St. Olav for å be. Han

Undset bruker St. Olavs—kirken til å tegne Paul Selmers utvikling frem til katolsk tro."

er langt nede. Skjellsettende blir den religiøse erfaringen han nå gjør. Kirken er mørk, og han er alene. Men hvordan taler man med Gud? Hvordan skal han be? For Paul en helt ny utfordring. Han forsøker å huske hvorfor han er havnet nettopp her. Da titter han opp og fester blikket på den "lille flakkende, røde luen fremme i mørket. Og med ett gikk det opp for ham, så det kjentes som han ble rystet alt igjennom – hvis det var sant, det som den lille røde lampen hang der for å bekjenne – ja, da, ja, da! Hvis det var sannheten om Jesus - (...) at her var Han virkelig til stede på en hemmelighetsfull måte,

bundet i noe materielt, et sakrament – og etsteds i undergrunnen av sitt vesen visste Paul plutselig hva et sakrament var, enda han ikke forstod noe. Hvis det var sant at Han var her, til stede på denne måten og også på tusener og tusener av andre altere –, da måtte Han også på en annen måte være til stede overalt og alltid, "et øye som fattet om klodenes begynnelse i verdensrommet og atomenes indre og menneskenes hemmelige tanker i ett eneste blikk uten før og nu og stort og smått – allting var bare Hans tanke og allting samtidig og allting like klart og kjærte -." Paul kjente at ansiktshuden ble kald og stiv. "Hvis dette var sannheten, da var jo hele livet ufattelig meget vidunderligere og farligere og rikere, så usigelig meget alvorligere og meget mer verd enn han noensinne hadde drømt om. Da skimtet han veier som førte ut i et mørke han ikke kunne tenke seg til, og frem i et lys han neppe våget seg til å ane."

Undset legger vekt på at konversjonen gir både intellektuell klarhet og det trygge ankerfeste. Men kjernen i troen og troens liv er når alt kommer til alt, av mystisk natur. Pauls avgjørende erfaringer både på veien til tro og til fordypning av den, er mystiske. Han lukkes inn i en virkelighet som får alt i ham til å rase sammen inne i ham. Til sist hviler han i en fred som intet kan rukke.

Tross Pauls skakende møte med Kristus i sakramentet, veien frem til konversjon ble kronglete og tung. Men som så mange andre konvertitter finner han veien til messen uten å være tatt opp i kirkens fellesskap. Det er en avklart Paul som begir seg til høymessen søndag formiddag i St. Olav. Han vandrer forbi Trefoldighetskirken og opp til kirken lenger oppe i bakken. "Sett slik nedenfra gaten tok kirken seg virkelig godt ut på terrassens grå stensokkel, med den brede trappe opp, og det rødbrune, fronttårn, hvis slanke spir pekte opp i den blå luft. I dag stod hovedportalen fremme på tårnet vidåpen." Paul finner sin plass midt i kirken." Så satte orgelet i – og noen små korgutter og en prest i grønn kåpe var kommet frem til alteret." Så "gjennomgår" Undset hele messen, ledd for ledd, slik Paul opplever den, ikke helt fortrolig med alle ledd, men åpen, og

Sigrund Undset utga i 1929 *Gymnadenia*, den første av hennes konversjonsromaner. Året etter kom *Den brønnende busk*.

som konvertitter flest oppdager han en rikdom som protestantismen ikke har kunnet gi ham.

I disse dager, da St. Olav kirke feirer sitt 150-årsjubileum, får Pauls forhold til denne kirken en egen tydning.

Fortellingen om Paul Selmer kan leses på forskjellige måter. I disse dager, da St. Olav kirke feirer sitt 150-årsjubileum, får Pauls forhold til denne kirken en egen tydning. Undset har antydnet hvordan et katolsk kirkerom vil virke i et protestantisk og etter hvert sekularisert land. Kirkefjerne mennesker finner nærmest ved en tilfeldighet veien inn. Det er uklart for dem hva de erfarer, men de kommer igjen - som Nikodemus kom til Jesus om natten. Og de blir merket av dette møtet med Jesus. Etter hvert søker de stadig oftere til dette kirkerommet. De har begynt på veien mot innlemmelse i Kirkens fellesskap. Paul Selmer er slett ikke alene om å ha gått veien på denne måten.

Marias Mindes kirke “Himmeldronning” feirer 50 år

Av Kai Svellingen Flatekvål (tekst og foto)

Da Marias Minde skulle bygges på midten av 50-tallet, måtte det selvsagt settes av plass til et kapell. Det ble en hel kirke – Marias Himmeldronning – sådan en av byens peneste kirker. Den 6. oktober skal St. Franciskus Xaverius-søstrene feire kirkens 50-årsdag.

Marias Mindes kirke “Himmeldronning” feirer 50 år

MED EN KONGREGASJON på 22 søstre, hvorav tre av dem holder hus på Voss, ser alle og enhver frem til å kunne feire den lille kirken på Marias Minde. Selv om snittalderen ligger på 83 år i en kongregasjon som sliter med å trekke unge kvinner til klosterlivet, har nonnenes gode humør forlenget etablert seg i nonneklosterets vegger.

Det er 50 år siden, den 29. og 30. september i 1956, at kapellet på Marias Minde ble innviet med store høytideligheter. Bare noen dager etter den store dagen, den 6. oktober, inviteres alle til å delta på fest- og takksigelsesmesse klokken 17.00. Da kommer biskop Bernt Eidsvig, som også vil være hovedcelebrant. Resten av sognets prester vil koncelebrere i messen.

Generalforstanderinnen, Søster Mary Doyle, er med sine 68 år den nest yngste av søstrene. Dagen i klosteret begynner klokken halv åtte om morgenen – med morgnebønn – laudes.

Her kommer de fleste av søstrene som ikke trenger pleie om morgenen. Et kvarter senere er det fellesfrokost. Deretter begynner arbeidsdagen i klosteret, men siden de fleste av nonnene er langt over pensjonsalder, så går de lenger ikke til noen jobb som lærer eller sykepleier.

Rekonvalenssenter

Dette sa daværende biskop Jacob Mangers om det nye kapellet da det ble åpnet i 1956:

“Ingen katolsk institusjon, stor eller liten, er fullverdig om ikke plass er avsett til et kapell, stort eller lite, under samme tak eller i nærmeste nærhet. “Marias Minde” skal huse ca. 50 personer, betjeningen iberegnet, og i nært nabolikskap vil snart en god rekke katolske familier ha sine hjem reist. Og som det i hovedbygget er gjort utstrakt regning med regelmessige besøk til rekonvalesentene, slik også når det gjelder søndagsbesøk til det påtenkte kapell. Derfor har søstrene like godt latt reise en hel liten kirke - så er den

sak ordnet for god tid fremover! Her er plass til vel 100 personer, pluss enda mange i sideskipet som er lagt og innredet slik at gamle og syke kan føres dit i rullestoler eller på bærer og herfra følge gudstjenestene eller holde sin personlige stille andakt. At kirken vil få jevn søkning, kan vel ikke være tvil om. Den rommer en slik andaktsfull skjønnhet, at den vil trekke selv langveisfarende til seg etter hvert som stedet blir kjent. Arkitektonisk er denne lille kirken i Bergens utkant det fineste vi har sett eller hørt tale om av nyere kirkebyggekunst i Norge. Blant skjønnere falt under omvisningen lørdag 29. september enda sterkere uttrykk til dens pris.”

Feiret 100 år

Den 19. mars i 2001 var det ett hundre år siden St. Franciskus Xaveriussøstrene ble stiftet, som en av bare to skandinavisk grunnlagte søsterfelleskap gjennom tidene. Ved St. Franciskus hospital i Bergen fikk kongregasjonen sitt moderhus og første novisiat. Fra Bergen

skulle arbeidet spre seg til Stavanger, Haugesund, Arendal og Hønefoss. I likhet med flere andre kvinnelige ordenssamfunn, har søstrene hatt et hovedarbeidsområde innenfor sykehusdrift. Dessuten har de vært aktive i de katolske menighetsskolene og generelt vært med å bygge og drive de katolske menighetene der de har vært. Det var pastor Erik Wang som testamenterte eiendommen til St. Franciskus Xaverius kongregasjonen. Men da han døde i 1913, var det ingen av søstrene som ante om den tryggheten som lå foran dem. Pastor Wang var nemlig så fremsynt at han så at søstrene en dag kom til å trenge et rekreasjonshjem. Det var på dette grunnlaget at han testamenterte bort sin eiendom, som den 50 år gamle kirken ligger på i dag.

– Den katolske kirke har tradisjon for å feire kirkens vigselssdag. Det er derfor ekstra stas å kunne feire Vår Frues Kirke “Himmeldronningen” sin 50-årsdag, sier Generalforstanderinnen, Søster Mary Doyle til Broen.

Alle søstrene gleder seg stort til biskopens besøk i kirken.

– Søstrene snakker mye om det. Vi tenker i takknemlighet på pastor Wang, som gjorde dette mulig for Kongregasjonen. Vi føler også stor takknemlighet for kirken, og at vi har et slikt kapell på bygget. Det er her vi har vår fellesbønn, vår private bønn og meditasjon, sier søster Mary.

Hver søndag blir kirken også brukt av katolikker som bor i nærheten. Prestene kommer fra St. Paul kirke hver dag til messen klokken halv tolv. På jubileumsdagen kommer alle til å være til stede.

Få søstre igjen

Pastor Wangs fremtidstanker har gått i oppfyllelse. Søsterhjemmet er en trygg havn for aldrende søstre i St. Franciskus Xaverius Kongregasjonen. Marias Minde er en institusjon i sitt område. Kirken har hatt en sentral plass for mange av byens katolikker. Her har mange søstre tatt sine evighetsløfter, og her har barn blitt døpt. Denne kirkens alder og prakt skal i sin helhet feires den 6. oktober klokken 17.

Dom Alois, sogneprest i St. Paul, feirer messen i kapellet på Marias Minde.

Søster Anselma i dagligstuen

Søster leser Bibelen i kirken.

Katolske vitser

- og sanne historier fra virkeligheten. . .

Da Broens avtroppende redaktør av redaksjonen fikk spørsmål om det var noe spesielt han ønsket inn i sitt siste nummer av bladet, svarte han: "Jeg har alltid ønsket å trykke katolske vitser." Så her kommer de – utvalgt av redaktøren selv.

KATOLIKKER I NORGE er glade i sine utenlandske prester. De tilfører ofte gudstjenesten elementer som er både uventede og tankevekkende, og som skaper nye bilder i våre sinn, bilder som vil være hos oss i lange tider. Der har nok protestantene noe å misunne oss; kanskje er forventningen om hva vår utenlandske prest kommer til å fortelle oss i dag en av grunnene til den store kirkesøkning blant katolikker? For i hvilken luthersk menighet får man vel plutselig vite at «Jesus bar selv korsett» og at vi alle må være villige til å bære korsett? Eller høre prestens bønn: «Allmektige Gutt, vi trår og hopper på deg?» (Korset, Gud, tror, håper.)

DEN NEDERLANDSKE PRESTEN var så opprømt at han glemte at bokstaven V ikke uttales F på norsk. Etter den feiende flotte inngangsprosesjonen, tok han ordet: «Kjære menighet! Dere har merket at det er en helt spesiell dag; vi har begynt med høytidelig inntog, og vi sparer ikke på røkelsen i dag. Det er fordi vi fransiskanere har en meget spesiell gjest blant oss i dag. Han står der borte; det er vår visegeneral».

DEN JØDISKE RABBINEREN hadde kjøpt seg ny bil, og oppsøkte sin venn den katolske sognepresten om en økumenisk vennetjeneste. «Dere katolikker har jo så fine velsignelser, kan du velsigne bilen min?» Jo, dagen etter kom presten med ministrarer og vievann, bad bønnene og velsignet

bilen både utenpå og inni. En måned etter var det presten som hadde fått ny bil, og han henvendte seg i samme ærend til rabbineren. Jo, svarte han, han kjente for så vidt en seremoni som kanskje kunne passe... Men det varte og det rakk. Først etter en uke dukket rabbineren opp, med en baufil. Han bad noen bønner, ålet seg inn under bilen og saget av en centimeter av eksosrøret.

SOGNEPRESTEN VAR BARE HALVVEIS i sin lange preken da han legger merke til en mann som reiser seg opp, går stivt rundt i kirken og til slutt forsvinner ut døren. Presten blir tydelig distraheret, og avrunder prekenen som best han kan. Etter messen kommer mannens hustru for å beklage og unnskyldte. «Du må unnskyldte min mann, og du må endelig ikke tro at hans oppførsel skyldtes at han ikke fulgte med. Han kan ikke noe for det, det å gå i søvne er nå engang et problem han har slitt med i mange år.»

FIRE PRESTER fra hvert sitt ordenssamfunn satt sammen og bad sine tidebønner. Plutselig gikk lyset. Benediktineren ba videre, for han kunne breviaret utenat. Fransiskaneren skjente det var leggetid, og falt i søvn. Dominikaneren begynte å filosofere over lysets betydning for vår erkjennelse. Så kom brått lyset tilbake. Jesuitten hadde skiftet sikring.

PÅ DET ANNET VATIKANKONSIL ble spørsmålet om sølibatet diskutert – hvem var det egentlig som innførte det? En sølibatmotstander svarte: Det var pave Impotens VI, med bullen «Non possumus».

TO ELDRE DAMER møtes på vei til skrifte. «Jeg går til pater Onofrius. Og hvilken prest skrifter De for?» spør den ene. Den andre svarer: «Jeg går til pater Hilarius, og jeg ber ham om å hjelpe meg å huske, for jeg er jo så glemsk, sier jeg. Og han spør meg så etter synder som gjør at jeg straks føler meg tredve år yngre».

I EN SAMTALE MED PAVEN ytret den vesttyske president Konrad Adenauer ønske om å bli helligkåret. Ja men, forklarte Paven, «De lever da fortsatt. Bare døde kan helligkåres av Kirken». Adenauer innvendte: «Men Deres Hellighet må være klar over at jeg under nazitiden fikk jeg så brutal

medfart at jeg var så godt som død. Skinndød, kan man godt si.» «Jo, da så», svarte Paven, «da kan jeg herved erklære Dem for skinnhellig».

EN IRLENDER går til skrifte. Etter et betraktelig synderegister kommer det: «... og så har jeg for troens skyld fornektet min hellige tro». «Hva for noe?» spør presten. «Det går da slett ikke an».

«Jo», svarer den skriftende, «sist lørdag havnet jeg dessverre nok en gang døddrukken i rennesteinen. Da kom den anglikanske presten forbi sammen med sin kirketjener, og sa til ham: 'Der ligger det enda et av disse fordrukne katolske svina.' Da jeg hørte det, samlet jeg meg så godt jeg kunne, og ropte etter ham: 'Nei, pastor, jeg er protestant!'».

UNDER RELIGIONSUNDERVISNINGEN er menighetens kateket kommet til ekteskapets sakrament, og spør en av elevene. «Hvem har innstiftet ekteskapet?» «Gud.» «Riktig. Og hvor har Gud innstiftet ekteskapet?» ... «Godt! Og med hvilke ord?» «Jeg vil skape fiendskap mellom deg og kvinnen».

BARE NOEN MINUTTER ut i korsveian-dakten får sognepresten beskjed av kirketjeneren om at han må av gårde på et sykebesøk med sykesalvingen. «Du får overta så lenge og lede menigheten gjennom resten av meditasjonene», hvisker presten, «jeg er sikkert tilbake tidsnok til velsignelsen.» Men sykebesøket tok mye lengre tid enn beregnet. Presten undret seg stort når han på hjemveien ser at det fremdeles er lys i kirken. Idet han åpner kirkedøren, hører han kirketjenerens stemme: «Den 36. stasjon: Simon av Kyrene gifter seg med Veronika».

EN ELDRE PRELAT eksaminerer en seminarist i kirkerett, og det gjelder de dirimente ekteskapshindre. Med stort besvær makter prestestudenten å huske på enkelte av dem: Bestående ekteskapsbånd, ektefelle-mord, nære blodsband... Prelaten er ikke fornøyd og kommer med et hint så kandidaten skal komme på nok et – mottakelse av ordinasjonssakramentet. «Men tenk på meg», hinter ham, hvorpå seminaristen kommer til klarhet: «Impotens!»

EN JESUITT skryter overfor en dominikaner av at prestene av hans orden, Jesu Selskap som den heter offisielt,

er meget bedre predikanter en noen andre. Dette tar dominikaneren ille opp, deres offisielle navn er tross alt Prekebrødrene. Dominikaneren forsikrer til og med at han ville klare å stable sammen en formfullendt preken på strak arm. Jesuitten tar ham på ordet, og neste dag blir dominikaneren innbudt til å preke for jesuitterkollegiet. På prekestolen finner dominikaneren en konvolutt, han åpner den og leser temaet som jesuittene vil han skal preke over: «Jesu første tanker da han slo opp sine øyne i stallen i Betlehem». Dominikaneren begynner uten noen tenkepause: «Da Jesusbarnet lå i krybben, så han på sin høyre side en okse, og på venstre side en okse. Og da tenkte han: Så dette er Jesu selskap».

MISJONÆREN ble på vei til landsbyen plutselig oppdaget av en løve. Han begynte å løpe, men skjønte snart at han ikke ville komme seg unna. Da falt han ned på kne, lukket sine øyne og bad: «Å Gud, om du vil, gjør denne løve til en god kristen». Forsiktig åpnet han øynene, og se! - løven hadde stanset, og satt seg ned. Den strakte ut forpotene og sang: «O du som metter liten fugl, velsign vår mat o Gud!»

Utvalgt av CT

Katolsk studentlag i Oslo Program for høsten 2006

31/8: "Religion og politikk i Sri Lanka-konflikten" v/ Marit Bustø

7/9: Tidebønn på MF

8-10/9: Retrett på Skirva

21/9: "Tro og verdier i bioteknologien" v/ Jan Helge Solbakk

5/10: Messe på Blindern

18/10: Temamøte hos Unge Voksne i St. Olav

26/10: "Tro og media"

9/11: Tidebønn på Blindern

23/11: "Pinsebevegelse vs. katolisisme" v/ Terje Hegertun

7/12: Messe på MF

14/12: Juleavslutning med AA-tema

Temamøtene finner sted i St. Dominikus kloster kl. 19:15, med unntak av 18/10.
Se <http://foreninger.uio.no/katolsk-studentlag>

Caritas-søndag – 24. september 2006:

Verden må forandres!

Vår verden er grunnleggende urettferdig – mens noen lever i trygghet og overflod, opplever mange flere fattigdom, krig og katastrofer. Derfor må verden forandres. Caritas – verdens største nettverk for nødhjelp og utviklingsarbeid – er et av Kirkens redskap for forandring. Caritas' visjon er en kjærlighetens sivilisasjon som innebærer en verden

- som gjenspeiler Guds rike, der rettferdighet, fred, sannhet, frihet og solidaritet råder;
- der den overordnede verdi er menneskets verdighet, fordi mennesket er skapt i Guds bilde;
- der ekskludering, diskriminering, vold, intoleranse og nedverdiggende fattigdom ikke lenger finnes;
- der jordens goder deles av alle;
- der hele skaperverket tas vare på til beste for kommende generasjoner;
- der alle har mulighet til å realisere sitt menneskelige potensiale som aktive deltakere i et globalt fellesskap.

I dag er det slik at en global rettferdighet forutsetter en global "omfordeling". I kampen mot fattigdom må vi følge to strategier. Vi må lindre den nøden som finnes gjennom nødhjelp og langsiktig bistand, og vi må arbeide for å forandre den urettferdige verdensorden som tilgodeser de få, og lar flertallet lide.

Caritas ønsker å bidra til denne "omfordelingen". Vi ønsker å bidra til å forandre verden. Dette gjør vi gjennom vårt partnerskap i det internasjonale nettverket av nasjonale Caritas-organisasjoner, Caritas Internationalis. Som solidariske søsken arbeider vi for det felles beste gjennom våre bistandsprosjekter i fattige land, og gjennom vårt talsmannsarbeid i både nord og sør.

Kirken står alltid på de fattiges side. Derfor finnes Caritas, som en organisasjon som "eies" av hver enkelt katolikk og som arbeider på oppdrag av hele Kirken. De norske biskopene har bestemt at dette skal gjøres synlig gjennom i alle menigheter en søndag i året – Caritas-søndag, som i år er den 24. september. Denne søndagen presenteres Caritas' arbeid i forbindelse med messene, og alle kollekter går til inntekt for Caritas – et felles løft for en forandret og forbedret verden.

P. Bob Vitillo:

-Vær stolt av Kirkens arbeid mot Hiv og Aids

Mellom 5000 og 6000 unge mennesker mellom 15 og 34 år smittes daglig av Hiv-viruset.

"Vi startet for sent med å fortelle dem om forholdet mellom seksuell omgang og Aids", sier p. Vitillo, Caritas Internationalis spesialrådgiver for Hiv og Aids.

P. Bob Vitillo var i juni på norgesbesøk, invitert av Caritas Norge, for å informere om og utfordre norske katolikker på Hiv og Aids-katastrofen.

"Pandemien er så ille at den er vanskelig å ta inn over seg, men den kan bli mye, mye verre," forteller han i en samtale med Broen.

TIL TROSS FOR at livsforlengende midler er tilgjengelige, dør 8500 mennesker hver dag som en følge av Aids. Av disse er flere enn 1500 under 15 år gamle, mange små barn. Til tross for mye forebyggende arbeid, smittes over 13 000 personer hver dag - ca. 10 personer hvert minutt. Hiv og Aids har skapt betydelige befolkningsgrupper bestående av foreldreløse barn, og denne gruppen er enormt utsatt.

P. Vitillo reiser utrettelig verden rundt for å holde kampen mot Hiv/Aids øverst på dagsorden.

Under sitt norgesbesøk holdt p. Vitillo blant annet åpne foredrag i Bergen og Oslo med temaet "Den katolske kirkes rolle og respons i kampen mot Hiv og Aids", en workshop med OKBs prester, møte i Utenriksdepartementet og samtale med journalister. Han fant også tid til en samtale med Broen.

- Den katolske kirkes engasjement for syke, fattige og utstøtte mennesker rammet av Hiv og Aids er omfattende. Dette arbeidet bør katolikker være stolte av, hevder Vitillo.

- Den katolske kirke i et globalt perspektiv er den største aktøren som engasjerer seg i kampen mot Hiv og Aids, og Kirken var blant de første til å engasjere seg. Caritas Norge var blant pionerene og har arbeidet målrettet med problemene knyttet til Hiv og Aids siden 1987. Katolske sykehus og organisasjoner over hele verden gjør en betydelig innsats for de som er rammet og deres pårørende. Det arbeides seriøst gjennom undervisning, tjeneste og pastoral omsorg, forteller p. Vitillo, som til daglig har sete i Geneve.

- Selv om Kirken altså er den største aktøren i kampen mot denne fryktelige pandemien, gjør vi fremdeles ikke nok - tatt den dramatiske situasjonen i betraktning. Noe av dette handler om at vi ikke får like stor tilgang til "pengesekken". Mange regjeringer er skeptiske til å gi penger til Kirkens arbeid, selv om vi gjør mye av arbeidet. Det handler også om at Kirken lett blir mistolket. Det ser vi blant annet tydelig gjennom hvordan pressen skriver om Kirkens arbeid

- det blir lett kun fokus på at vi sier nei til prevensjon, og så ignoreres alt det andre.

- Det er svært mange ulike sekulære og kristne organisasjoner som er engasjert i kampen mot Hiv og Aids. Vi samarbeider godt, bortsett fra i prevensjonsspørsmålet. Det er selvsagt lov å være uenig i Kirkens lære på dette punktet, men for meg er det viktig at de ikke sverter kirkens engasjement. Kirkens engasjement blir fort mistolket. Da er det viktig å la verden se hele bildet av hva Kirken faktisk gjør - å utfordre misforståelsene. Ingen av paven har sagt: Ikke bruk kondom! Men Johannes Paul II oppfordret afrikanske ungdommer til avholdenhet før ekteskapet - man kan ikke bare stole på teknisk beskyttelse.

Mange kritiserer Kirken for å ikke gå ut med et budskap om at man bør bruke kondom dersom man allikevel ikke lever avholdende før ekteskapet - eller hvis man er gift med en Hiv-smittet. Argumentet, som også enkelte av Kirkens kardinaler fremmer, er da at man må skille mellom kondomer som prevensjon og som livredder. Hvorfor kan ikke Kirken gjøre dette?

- Dette er noe vi kan si individuelt og pastoralt i en sjelesørgerisk sammenheng, gitt enkeltmenneskets situasjon. Men Kirkens apostolat i verden er å holde frem Guds vilje - også med seksualiteten. For mange er dette vanskelig å forstå - at det er forskjell på Kirkens eksterne apostolat, læren, og møtet med enkeltmennesket i det pastorale rom. Dette er ikke hykleri, som vi noen ganger kan anklages for. Det er som våre lands lover. Der står det for eksempel at man ikke skal kjøre på rødt lys. Det anføres ikke hvordan man helst bør kjøre dersom man allikevel velger å kjøre på rødt lys.

- Jeg opplever for øvrig at det er vanskelig å få folk til å tro på at vi ikke er redde for å snakke om seksualitet. En gang var det noen som sa til meg: "Du er prest, du vet ikke noe om sex, og du er redd for det." "Jeg har sittet noen timer i skriftestolen," svarte jeg.

Hvordan startet ditt store engasjement?

- Jeg var engasjert i Caritas Internationalis den tid da kampen mot Hiv og Aids ennå ikke var satt skikkelig på dagsorden verden over. Men Caritas fremholdt at denne kampen var viktig – selv om det også innad i organisasjonen var noe motstand mot å gå inn i dette feltet. Etter mye lobbyvirksomhet i korridorene, stemte også jeg for at organisasjonen i fremtiden skulle prioritere dette arbeidet. Sekretariatet ba meg om å ta ansvaret for dette. Jo mer jeg lærte, jo mer skjønte jeg at det er nettopp dette Caritas skal jobbe med. Dette feltet er komplekst. Jeg pleier å si at "Aids is a cross-cutting issue that cuts across all the issues". Det handler om fattigdom, politikk, kjønn og makt, sosial urettferdighet og alle de store spørsmålene og utfordringene. Men jeg vet ikke helt om jeg hadde planlagt at det var dette som skulle bli min vei...

Hva har du lært?

- Jeg har lært enormt mye ved å lytte til de fattigste av de fattige. Og det gjør noe med et menneske å få lov til å holde et menneske i hånden når det dør. Det har jeg måtte gjøre alt for mange ganger.

- Jeg har for eksempel lært mye om makt og kjønn – makten menn har over kvinner. Det har gjort meg sensitiv til kjønnsspørsmålet. Den største risikofaktoren for afrikanske kvinner med tanke på smittefare, er å gifte seg. Mange kvinner har ikke bestemmelsesrett over kroppen sin. For eksempel i Uganda – der må fremdeles kvinner knele for menn. Og i flere kulturer må kvinnen tørke ut kjønnsorganene sine, slik at mannen skal få større nytelse ved samleie. Dette øker risikoen for smitte betraktelig.

- Som kirke lærer vi mye bra om kjønnslikhet. Ofte ser folk på hierarkiet og tenker at dette betyr at vi diskriminerer kvinner. Men det vi lærer er tvert imot. Johannes Paul II utfordret i Peking organisasjoner til å prioritere arbeidet med kvinner og barn.

- I Afrika har det vært vanskelig å snakke seksualitet. Men Aids-pandemien har åpnet for en mulighet her. Blant annet har det åpnet for muligheten til å sette temaet makt og kjønn på dagsorden. Her har ordenssøstrene hjulpet oss mye.

- Det er viktig at menn involveres i kjønnsdiskusjonen – i mange kulturer trenger menn hjelp til å hankses med maskuliniteten. Når menn misbruker makt, er det ofte fordi de tror at det forventes av dem. Slik kan kulturelle normer fremme misbruk og overgrep.

Hvordan vil du utfordre katolikker i Norge?

- Fattigdom er mer enn mangel på materielle goder. Vi må åpne opp og tenke at kampen mot fattigdom også handler om kampen mot for eksempel ensomhet.

- Jeg vil også særlig utfordre dere på retten til helsehjelp for alle, blant annet tilgang til medisiner. Legemiddelindustrien kan være kynisk, også norske selskaper. Disse må utfordres til å tenke etikk, ikke kun profit. For eksempel er det flere forskere som prøver ut legemidler i Afrika – men når man har laget et godt produkt, så skal det ikke brukes der. Denne utnyttelsen skjer. Medisiner som kan forsinke formeringen av virusspredningen i kroppen, er bare i praksis tilgjengelig for om lag 10% av alle Hiv-smittede.

- Den katolske kirke har en unik posisjon i det at vi er universelle. Våre folk er over hele verden – vi har en felles base og et felles referansegrunnlag. Dette utfordrer oss også til å identifisere oss med hverandre – det er våre brødre og søstre som lider!

- Derfor må den jevne katolikk arbeide på flere fronter. Vi kan engasjere oss politisk, vi kan arbeide mot fordommer, uvitenhet og stigmatisering. Mange er for eksempel redd for å berøre smittede. For å fjerne denne tendensen, som skaper store stigmaer og diskriminering og derfor ekstra store belastninger for smittede, må vi engasjere oss i å få og å

spre informasjon om pandemien. Og vi må utfordre våre egne fordommer. Det er viktig å bli bevisst på hvor mye eksempelets makt har å si – for eksempel når andre ser at man ikke er redd for å berøre. Johannes Paul II var god på dette. Selv husker jeg første gang jeg skulle håndhilse på en Hiv-smittet. Selv om jeg også da var skolert, merket jeg min egen skepsis. Vi må være åpne med hverandre om denne irrasjonelle frykten vi kan kjenne.

- Jeg vil også oppfordre dere til å støtte Caritas Norge i det viktige arbeidet de gjør i kampen mot denne pandemien – som stiller Kirken overfor enorme utfordringer, avslutter p. Vitillo.

KD

Støtt krigsrammede i Libanon!

Tusener av sivile er ofre for krigshandlingene i Midt-Østen. I Libanon driver det internasjonale Caritas-nettverket et utstrakt hjelpearbeid, bl.a. gjennom et stort antall sentre for mennesker som har mistet hus og hjem, eller har måttet flykte fra de verst utsatte områdene.

Caritas Norge støtter dette arbeidet. Vi trenger ditt bidrag – send det i dag!

Postboks 5254 Majorstua, 0303 Oslo

**Bankkonto
8200.01.93433
Merk innbetalingen
"Libanon"**

Katolikkstatistikk

for Oslo Katolske Bispedømme
per august 2006

av Claes Tande

Det er med noe nøling at Broen nå fremlegger statistikker over katolikker i Norge etter fødeland. Statistikkene har stor verdi, men er man ikke klar over en rekke begrensninger, er det lett å misforstå. Det er de som hevder at statistikk lyver. Tja – en korrekt utarbeidet og riktig presentert statistikk lyver ikke. Derimot kan misforståelser og overfladisk omgang med slike opplysninger utløse gale virkelighetsoppfatninger og kanskje uheldige beslutninger.

Vi skal derfor innledningsvis redegjøre for de viktigste feilkilder og ufullkommenheter ved statistikkene. Andre presiseringer finner leseren i kommentardelene.

- Statistikkene bygger på opplysninger i Den katolske kirkes nye sentrale medlemsregister. Men kirkedistriktene i Midt- og Nord-Norge har per august 2006 ennå ikke kunnet overføre sine opplysninger til dette registeret. Disse katolske kirkedistrikter har sammen anslagsvis 8-10 % av Norges katolikker. Den nasjonale profil er noe annerledes i nord enn i Oslo Katolske Bispedømme (OKB omfatter Østlandet, Sørlandet og Vestlandet unntatt Møre & Romsdal), slik at det ikke ville være korrekt f.eks. på pluss på ni prosent på alle tall.
- Statistikkene omfatter ikke alle registrerte katolikker i OKB, bare de som Kirken kjenner det regulære ellevesifrede personnummer til. Kirken kjenner også til tusenvis av andre katolikker som bor i Norge. De man ikke kjenner personnummeret til, er særlig innvandrere og flyktninger. Når statistikken kan gi inntrykk av at 44 % av katolikkene er født i Norge, gjelder det derfor

bare de katolikker Kirken har best oversikt over. Ettersom det reelle antallet katolikker i hele Norge er langt høyere enn de 44.051 som denne statistikken omfatter (det reelle antall er høyere enn 100.000), blir den norskfødte andelen med sikkerhet på under 20 %.

- Når statistikken tar utgangspunkt i fødeland, er det fordi det kun er dette Kirken har presise nok opplysninger om. Men «fødeland» er ikke helt identisk med «nasjonal bakgrunn». For eksempel er det hyppigst forekommende etternavnet blant norskfødte katolikker «Nguyen» (et vanlig vietnamesisk navn). Et annet eksempel: Den ene person som er født i Somalia, har ellers lite med det landet å gjøre. I virkeligheten har hun sin bakgrunn og oppvokst i Trinidad og Tobago.
- Grenseendringer har vært håndtert etter beste skjønn. Der grensene er blitt flyttet (for eksempel mellom Tyskland og Polen, og mellom Polen og tidligere Sovjetunionen) har fødselsdatoen avgjort. Der et land

er blitt delt i flere (som Jugoslavia og Tsjekkoslovakia) har fødestedet – hvis kjent – avgjort, uansett om vedkommende ble født før landet ble delt.

- Statistikken har 10. august som stikkdato. Det er fordi det ikke lar seg gjøre med de dataredskaper vi i dag har å rekonstruere situasjonen pr. årsskiftet. Dermed er det dessverre vanskelig å sammenholde statistikken med for eksempel befolkningsstatistikk fra Statistisk Sentralbyrå.
- Antallet registrerte med ukjent fødeland er meget lavt, kun 42, altså under 0,1 prosent av alle de registrerte. Men enkelte menigheter har i sine tidligere dataregistre uten å vite om det hatt «Norge» som «default» ved personer med ukjent fødeland. Selv om dette for det meste er gjennomgått og korrigert i sentralregisteret, er det sannsynlig at det fremdeles henger igjen noen (rundt hundre?) utenlandsfødte som er feilkodet som norskfødte.

Tabell 1: De 30 sterkest representerte fødeland blant registrerte dømte katolikker i OKB med kjent 11-sifret personnummer pr 10.8.2006

Fødeland	Antall	Prosent	Merknader
Norge	19584	44,4 %	
Filippinene	4066	9,2 %	Se kommentar
Polen	3247	7,4 %	Se kommentar
Vietnam	3226	7,3 %	Se kommentar
Chile	2394	5,4 %	Se kommentar
Sri Lanka	1227	2,8 %	
Tyskland	715	1,6 %	
Frankrike	561	1,3 %	Med oversjøiske landsdeler (11): 572
Italia	527	1,2 %	
USA	503	1,1 %	Med Puerto Rico (3) og Guam (2): 508
Storbritannia	493	1,1 %	Med Nord-Irland (21): 514
Spania	478	1,1 %	
Ungarn	433	1,0 %	Se kommentar
Kroatia	409	0,9 %	Se kommentar «Jugoslavia»
Brasil	317	0,7 %	
Bosnia-Hercegovina	283	0,6 %	Se kommentar «Jugoslavia»
Colombia	271	0,6 %	Se kommentar
Nederland	259	0,6 %	Med oversjøiske områder (7): 266
Peru	201	0,5 %	
Portugal	200	0,5 %	Se kommentar «Kapp Verde»
Eritrea	194	0,4 %	Se kommentar «Etiopia»
Irak	178	0,4 %	
Irland	171	0,4 %	
Sverige	169	0,4 %	
Tsjekkia	148	0,3 %	Se kommentar «Tsjekkoslovakia»
Mexico	144	0,3 %	
Østerrike	141	0,3 %	
Kapp Verde	135	0,3 %	Se kommentar
Dominikanske rep.	131	0,3 %	
Litauen	126	0,3 %	Se kommentar

Tabell 2: Alle representerte fødeland blant registrerte døpte katolikker i OKB med kjent 11-sifret personnummer pr 10.8.2006, organisert etter geografisk region

2 A: Europa

Fødeland	Antall	Merknader
Norge	19584	
Danmark	71	
Finland	13	
Island	18	
Sverige	169	
Albania	11	
Belgia	118	
Bosnia-Hercegovina	283	Se kommentar «Jugoslavia»
Bulgaria	2	
Estland	2	
Frankrike	561	
Hellas	3	
Hviterussland	5	
Irland	171	
Italia	527	
Kroatia	409	Se kommentar «Jugoslavia»
Latvia	7	
Liechtenstein	1	
Litauen	126	Se kommentar
Luxembourg	8	
Makedonia (FYROM)	3	Se kommentar «Jugoslavia»
Malta	12	
Moldova	2	
Monaco	3	
Montenegro	2	Se kommentar «Jugoslavia»
Nederland	259	
Nord-Irland	21	
Polen	3247	Se kommentar
Portugal	200	Se kommentar «Kapp Verde»
Romania	70	
Russland	25	
Serbia	41	Se kommentar «Jugoslavia»
Slovakia	80	Se kommentar «Tsjekkoslovakia»
Slovenia	12	Se kommentar «Jugoslavia»
Spania	478	
Storbritannia	493	
Sveits	80	
Tsjekkia	148	Se kommentar «Tsjekkoslovakia»
Tyskland	715	
Ukraina	26	
Ungarn	433	Se kommentar
Østerrike	141	
- «Jugoslavia»	90	Se kommentar
- «Serbia-Montenegro»	34	Se kommentar «Jugoslavia»
- «Sovjetunionen»	1	
- «Tsjekkoslovakia»	18	Se kommentar

2 B: Afrika

Fødeland	Antall	Merknader
Algerie	10	
Angola	31	
Botswana	4	
Brit. område i Indiahavet	1	britisk
Burkina Faso	3	
Burundi	60	
Sentralafrikanske republ.	1	
Egypt	15	
Ekvatorial-Guinea	1	
Elfenbeinskysten	20	
Eritrea	194	Se kommentar «Etiopia»
Etiopia	55	Se kommentar
Gambia	15	
Ghana	113	

Fødeland	Antall	Merknader
Guinea	10	
Guinea-Bissau	4	
Kamerun	30	
Kapp Verde	135	Se kommentar
Kenya	71	
Kongo-(Brazzaville)	9	
Kongo-(Kinshasa, DR)	74	
Lesotho	3	
Liberia	7	
Madagaskar	9	
Malawi	1	
Marokko	10	
Mauritania	1	
Mauritius	68	
Mosambik	9	
Namibia	1	
Nigeria	83	
Reunion	5	
Rwanda	59	
Senegal	10	
Seychellene	3	
Sierra Leone	26	
Somalia	1	
Sudan	36	
Sør-Afrika	20	
Tanzania	41	
Togo	8	
Tsjad	1	
Tunisia	4	
Uganda	70	
Zambia	18	
Zimbabwe	9	
- «Kongo»	2	Uavklart hvilken av de to stater

2 C: Nord-Amerika

Fødeland	Antall	Merknader
Bahamas	1	
Canada	79	
Mexico	144	
USA	503	Unntatt Puerto Rico og Guam

2 D: Mellom-Amerika

Fødeland	Antall	Merknader
Belize	1	
Costa Rica	22	
El Salvador	12	
Guatemala	24	
Honduras	23	
Nicaragua	33	
Panama	13	

2 E: Karibia

Fødeland	Antall	Merknader
Aruba	4	nederlandsk
Cuba	40	
De nederlandske antiller	3	nederlandsk
Den dominikanske rep.	131	
Dominica	2	
Grenada	1	
Haiti	5	
Jamaica	5	
Martinique	4	fransk
Puerto Rico	3	U.S.
Saint Lucia	4	
Trinidad og Tobago	31	

2 F: Sør-Amerika

Fødeland	Antall	Merknader
Argentina	108	
Bolivia	49	
Brasil	317	
Chile	2394	Se kommentar
Colombia	271	Se kommentar
Ecuador	63	
Guyana	5	
Paraguay	13	
Peru	201	
Surinam	4	
Uruguay	36	
Venezuela	62	

2 G: Asia

Fødeland	Antall	Merknader
Afghanistan	1	
Armenia	1	
Bahrain	1	
Bangladesh	3	
Burma (Myanmar)	18	
De forente arab. emirater	1	
Filippinene	4066	Se kommentar
Georgia	2	
Hellige Land	16	Se kommentar
India	114	
Indonesia	30	
Irak	178	
Iran	27	
Japan	14	
Jordan	4	
Kambodsja	10	
Kasakhstan	2	
Kina Beijing	31	
Kina-Hongkong SAR	21	
Kina-Macao SAR	1	
Kina Taipei (Taiwan)	7	
Kirgisistan	1	
Kuwait	2	
Kypros	1	
Laos	3	
Libanon	43	
Malaysia	23	
Mongolia	2	
Nord-Korea	2	
Pakistan	19	
Qatar	2	
Saudi-Arabia	7	
Singapore	28	
Sri Lanka	1229	
Syria	9	
Sør-Korea	60	Se kommentar «Colombia»
Tadsjikistan	1	
Thailand	35	
Tyrkia	8	
Vietnam	3226	Se kommentar
Øst-Timor	1	

2 H: Asia

Fødeland	Antall	Merknader
Australia	37	
Fiji	1	
Fransk Polynesia	1	fransk oversjøisk territorium
Guam	2	U.S.
New Zealand	15	
Nord-Marianene	1	

Fødeland	Antall	Merknader
Norfolk-øya	1	australisk
Ny-Caledonia	1	fransk
Salomonøyene	1	
Tonga	3	
Vanuatu	1	

Tabell 3: Alle registrerte døpte katolikker i OKB med kjent 11-sifret personnummer pr 10.8.2006, fødestedene fordelt på Norge og de fem verdensdeler

Født i verdensdelen	Antall	Prosent
Afrika	1361	3,1 %
Amerika	4611	10,5 %
Asia	9248	21,0 %
Europa unntatt Norge	9141	20,8 %
- Norge	19584	44,4 %
Oceania	64	0,1 %
- ukjent fødeland	42	0,1 %
SUM	44051	100,0 %

Kommentarer:

Flere tusen katolikker fra **Chile** er uregistrerte eller mangelfullt registrerte i menighetsregistrene. Sannsynligvis er det langt flere chilenske enn vietnamesiske katolikker i landet, muligens er de også flere enn filippinerne.

Om **Colombia** og i noe mindre grad **Sør-Korea** skylder man å gjøre oppmerksom på at tallene inkluderer et betydelig innslag adopterte.

Antallet fra **Etiopia** er kanskje for høyt; enkelte er antagelig født i det som nå er **Eritrea**.

Filippinene utgjør en vesentlig høyere andel av fødelandene representert i Midt- og Nord-Norge enn i OKB. Det er også svært mange filippinere i Norge som bare er tildelt et midlertidig fødselsnummer (D-nummer) og som dermed ikke er medregnet i denne statistikken.

Det er vanskelig å fordele katolikkene født i **Det Hellige Land** mellom **Israel** og **De palestinske områder** (okkuperte eller selvstyrte). Med sikkerhet er åtte født i det som nå er israelsk, og tre i det som nå er palestinsk territorium. For de øvrige mangler opplysning om fødeby.

Jugoslavia er et land som ikke lenger eksisterer; det tilsvarer etter juni 2006 de følgende seks stater: Bosnia-Hercegovina, Kroatia, Makedonia (FYROM), Montenegro, Serbia (inklusive Kosovo) og Slovenia. Oslo katolske bispedømme har registrert med fødselsnummer 874 fra dette området, og har klart å fordele de fleste (86%) på de seks etterfølgerstatene. Det gjenstår 124, som sannsynligvis overveiende stammer fra Kroatia eller Bosnia-Hercegovina.

Tallet for **Kapp Verde** er litt for lavt; antagelig er et lite antall kappverdianere oppført som fødte i **Portugal**.

Det er for tiden en sterk innflytting til Norge fra det katolske **Litauen**, og det er i virkeligheten over 1.000 litauiskfødte katolikker bosatt her.

Polen er det mest underregistrerte landet i OKBs menighetsstatistikk. Antallet bofaste eller langtidsbosatte polakker i Norge er sterkt voksende. De er i virkeligheten den største utenlandsfødte gruppen blant katolikkene. Kanskje er det snart nærmere 20.000 polskfødte katolske innbyggere i landet.

Tsjekkoslovakia ble i 1990 delt i to stater, Tsjekkia og Slovakia. OKB har klart å fordele de aller fleste derfra på de to statene, men det gjenstår 18 personer (syv prosent).

Blant personer født i **Ungarn** er det noen få eldre som født i områder som nå er deler av Romania og Serbia, likesom enkelte av de yngre rumensk- eller serbiskfødte katolikker i Norge kommer fra disse ungarsspråklige områdene.

Vietnam stilte lenge med den største utenlandsfødte katolske gruppen i Norge. Nå er innvandringen ikke så sterk. Nord for Trøndelag er antall og andel vietnamesere i menighetene svært lav.

NORGE

Elisabethsøstrene 100 år i Tromsø

Lørdag den 29. juli 2006 hadde Den Norske Provins av St. Elisabethsøstrenes Kongregasjon gleden av å feire søstrenes 100 års tilstedeværelse i Tromsø. Vi begynte med takkemesse i Vår Frue kirke i Tromsø, hvor biskop Gerhard Goebel var hovedcelebrant. Det var i tillegg åtte prester rund alteret, som sammen med oss takket Gud for alle gaver Han har gitt oss gjennom de 100 år i Tromsø by; og vi ba om at han ville grunnfeste i oss styrkens og gledens gaver, så vi kan tjene ham mer trofast, og i hengivenhet motta nye velgjerninger.

Biskop Goebel var med og feiret søstrene. Fra mottagelsen på Elisabethsenteret.

Biskopen understreket i sin preken søstrenes store innsats i Kirken i Nord-Norge. Han sa: "Ja, St. Elisabethsøstrene var i vesentlig grad med på å bygge Den katolske Kirke i Nord-Norge. Da jeg for 44 år siden kom til Nord-Norge, bidro søstrene i vesentlig grad til prestenes og menighetens underholdt og støtte". I tillegg hjalp søstrene på den katolske skolen og sist, men ikke minst gjorde de sin hovedinnsats i sykehusvirksomhet i landet. Med sin innsats i sykepleien og sin bønnetjeneste for land og folk tjente de Kirken på en enestående måte.

I ly av mørket

Hvis man leser søstrenes historie i Tromsø by, kan man lett få et inntrykk av dette. 15. august 1906 kom de tre første søstre til Tromsø. På anbefaling av biskop Fallize hadde søstrenes ledelse kjøpt et hus i den daværende Nedre Skolegate 34. Huset viste seg straks som helt uegnet, så det ble makeskifte med et hus i Grønnegate 102. Heller ikke her gikk det an å drive hospital, så samme

år fant man et brukbar alternativ i Storgaten 112. Det ble St. Elisabeth Hospital i nesten 20 år. Den første lege som innla pasienter, var kirurg Wilhelm Holst. Hans første besøk er betegnede for situasjonen: Han kom en mørk kveld, for ingen skulle se at han tok kontakt med de katolske. Han og andre dyktige leger som innla pasienter, bidro til husets gode renommé.

Samtidig vokste også den katolske skolen hvor søstrene underviste. I en periode var det kun undervisning annenhver dag i den offentlige skolen, mens den katolske skolen hadde undervisning hver dag.

På en større tomt i Mellomveien 50 stod det nye St. Elisabeth Hospital ferdig kort før jul 1924. Hospitalet hadde i starten ikke egne leger, men leger med praksis i byen kunne innlegge og behandle sine egne pasienter. Det var kirurgiske og medisinske pasienter og pleiepasienter. Senere ble faste leger tilknyttet hospitalet, og det ble opprettet øyeavdeling, fødeavdeling og gynekologisk avdeling. I begynnelsen av 70-årene kom planene om Universitetet, og det ble klart for oss at vi ikke kunne lede en avdeling på en universitetsklinikk når vi nektet å utføre operasjoner som var tillatt ved norsk lov. Vi sa opp kontrakten med fylket, som overtok pr. 31.12.1971. St. Elisabeth Hospital ble da Kvinneklinikken. I 1976 åpnet vi St. Elisabethhjemmet i Balsfjordgata. Dette er et hjem for pensjonister. Samtidig forsetter vi å gjøre tjeneste i Vår Frue menighet.

Fra takkemesse i Vår Frue kirke i Tromsø, hvor biskop Gerhard Goebel var hovedcelebrant.

Feiring av jubileet

På markeringsdagen hadde vi kirkekaffe på Elisabethsenteret, stedet hvor søstrene arbeidet i mange år. Vi gledet oss meget over å få se sammen med daglig leder på Senteret hele

bygningen og de store forandringer som har vært der. Det var en hyggelig stund med kaffe og kake med sang og taler. Vi er meget glade for at så mange fra vår menighet ville dele vår glede. Vi håper inderlig at alt det Gud har begynt for 100 år siden i Tromsø, vil Han fortsette. La oss sammen be "høsten Herre" om å sende flere som vil med oss fortsette å virke i Nord.

Elisabethsøstrene

Søstrene underhold under mottagelsen.

Flere bilder fra feiringen finnes på Vår Frue katolske menighets hjemmesider: www.varfrue.com.

Søstre med dype røtter i menighetene:

Her er "5 på topp" i lang menighetsfartstid blant søstre i Norge:

St. Josephsøstrene i St. Olav menighet i Oslo:	141 år
St. Elisabethsøstrene i Hammerfest:	126 år
St. Elisabethsøstrene i St. Hallvard i Oslo:	115 år
Franciskus Xaveriusøstrene i Bergen:	105 år
St. Elisabethsøstrene i Tromsø:	100 år

(Bare de kommunitetene som fremdeles er til stede i den aktuelle menigheten, er med i oversikten.)

SKON markerer 150-årsjubileet for de første ordenssøstrenes ankomst til Norge

Den 4. til 6. august avholdt SKON (Sekretariat for kvinnelige ordenssamfunn i Norge) møte i Levanger, ved St. Bonifatius Institutt. Til stede var representanter for St. Josephsøs-

trene, St. Elisabethsøstre, Jesu små søstre, Carolus Borromeussøstre, Bonifatius Institut, Søstre av Det hellige kors av Quy Nhon, Søstre av Det hellige kors av Nha Trang, Dominikanerinnene i Bodø og Dominikanerinnene ved Katarinahjemmet i Oslo. Søstre feiret blant annet messe i kapellet på Stiklestad og besøkte det nye Tautra Mariakloster. I 2007 er det 150 år siden de første ordenssøstre kom til Norge. Dette ønsker SKON å markere høsten 2007 med diverse arrangementer og et åpent seminar om søstrenes rolle i kirke og samfunn – før og nå. Hovedmarkeringen vil finne sted i Oslo.

Sr. Anna Mary House OP trakk seg som leder under forrige møte. I henhold til statuttene skal det velges leder, nestleder, sekretær og kassierer. SKON valgte imidlertid i år å se bort fra dette og bestemte seg for å heller velge en arbeidsgruppe på tre søstre som har i oppdrag å forberede SKON-møtene. De tre som ble valgt var sr. Anne Bente Hadland, sr. Asumpta Balzerac og sr. Agnes Simbillo. Sr. Anne Bente fungerer som sekretær og kontaktperson. SKON har også i vår fått egen internettside, www.klosterliv.no. Der finner du en presentasjon av kloster- og ordenssamfunn i Den katolske kirke i Norge, informasjon om klosterliv som fenomen, om det å være kalt til et liv i kloster og andre aktuelle opplysninger.

Leirsommeren 2006 slo alle rekorder

Lørdag 24. juni gikk startskuddet for sommerens leirsong. Oppslutningen var i år rekordhøy. På Norges Unge Katolikkers fire regionale barneleirer, Vestlandsleir (kombinert barne- og juniorleir) og nasjonal juniorleir og ungdomsleir, var det i alt 200 deltagere. 76 ledere (prester, kokker, prestestudenter og vanlige ledere) holdt styr på det hele.

Også på årets familieleir var det rekorddeltagelse. Familieleiren 2006 gikk av stabelen på Mariaholm 26.-30. juli med ca 65 små og store deltagere. Også i år ble leiren arrangert av ildsjeler, denne gangen Sigurd og Tonje Hareide, i samarbeid med NUK og p. Arne Kirsebom. Med

Fra Barneleir Sør

strålende sol hele leiren, ble det mye bading og uteaktiviteter, hvor messe og bønn i et kjøligere kappell ble deilige pusterom.

Temaet for årets familieleir var "Gud er kjærlighet", noe som kom godt frem såvel under meditasjonene for de voksne om formiddagene, som i messer og aftenbønner hvor store og små var samlet. Mens de voksne hadde meditasjon og sakramentstilbedelse, trådte seks ivrige barnepasserere fra NUK til og hadde aktiviteter sammen med de flere enn 30 barna på leiren, i alderen 0-11 år. Også på kveldstid gjorde barnepassererne en enorm innsats ved å være barnevakter for de sovende barna, mens foreldrene rolig kunne hygge seg med hverandre i peisestuen på Mariaholm.

Antall deltakere på årets familieleir var nærmere det dobbelte av hva det har vært de siste årene, grunnet målrettet jobbing med rekruttering av nye deltagere til leiren.

Høringsuttalelse fra Den Katolske Kirke om bioteknologiloven

Oslo Katolske Bispedømmes Familiesenter har levert en høringsuttalelse vedrørende Helse- og Omsorgsdepartementets utkast til endringer i lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi. Konklusjonen i uttalelsen var:

Endringsforslaget er gjennomsyret av at livets begynnelse i befruktningøyeblikket fornektes. Høringsdokumentet preges av en holdning som tilsier at nyunnfangede mennesker kan utnyttes på forskjellig måte, terapeutisk og i forskningsøyemed. Departementets språkbruk

avdekker i seg selv et utilitaristisk menneskesyn.

Endringene som foreslås i HODs høringsutkast vil:

1. gjøre embryoer til forsøksobjekter og derved frata dem deres menneskeverd
2. skade eller tilintetgjøre de spederte og mest forsvarsløse liv i jakten på ny kunnskap
3. gi mennesker forskjellig verdi, alt etter hvilken nytte man har av dem eller hvilke genetiske egenskaper de er utstyrt med
4. omgjøre mennesker til midler
5. gi forskningen og teknologiens utvikling forrang fremfor mennesket

Lovforslaget fra Helse- og omsorgsdepartementet innebærer en meget alvorlig forringelse av menneskeverdet i norsk lovgivning, idet det ser helt bort fra det mest grunnleggende prinsippet om menneskets rett til liv. Lovteksten åpner for å implementere et utilitaristisk menneskesyn som reduserer mennesket til et middel for forskningen, og som tillater utsortering av menneskeembryoer på grunnlag av monogen eller kromosomal sykdom.

Den katolske Kirke i Norge vil på det sterkeste advare mot at Helse- og omsorgsdepartementets utkast til endringer i bioteknologiloven tas til følge.

Du finner hele høringsuttalelsen på www.katolsk.no.

Markering av Verdensungdomsdagen i menighetene

Verdensungdomsdagen feires årlig palmesøndag i Roma, blant annet med Pavens budskap til ungdom og en markering med ungdom på Petersplassen. Dette skjer i tillegg til de store Verdensungdomsdagsfeiringene, sist i Köln 2005 og neste gang i Sydney 2008. I OKB skal markering av Verdensungdomsdagen årlig skje søndag etter påske (2. søndag i påsketiden/Barmhjertighets søndag). Norges Unge Katolikkere vil stå for oversettelsen av Pavens budskap til ungdom, samt gjøre den tilgjengelig via internett, slik at Pavens budskap til ungdom kan benyttes ved markering av dagen, samt gjøres

tilgjengelig for ungdom i menigheten. Det anbefales at markeringen av Verdensungdomsdagen organiseres i samarbeid mellom prest, kateketer og ungdomsgruppe, og at årets konfirmanter især inviteres til å delta, slik at markeringen kan få positive ringvirkninger for ungdomsarbeidet i menigheten.

VERDEN

Prester må slutte å opptre som tradisjonelle healere

Biskopene i det sørlige Afrika har formant prester at de ikke kan opptre som tradisjonelle afrikanske healere. Prester må «avstå fra 'ubuNngoma' (tradisjonell healing), noe som involverer åndemaning, og heller utføre sin helbredende tjeneste gjennom kirkens sakramenter og sakramentalier,» sa biskopene i den sør-afrikanske katolske bispekonferansen, som representerer Sør-Afrika, Botswana og Swaziland.

I et hyrdebrev uttrykker biskopene bekymring over at «mange afrikanske kristne, i vanskelige situasjoner i sine liv, tyr til ... fremmaning av forfedrenes ånder, bruk av spiritistiske medier, åndebesettelse, rådgivning fra sannsigere om tapte ting og om fremtiden, magiske handlinger og identifisering av fiender.» Frykt for åndeverdenen blir forsterket «i stedet for kjærligheten til den alltid barmhjertige Gud, som er endelig åpenbart ved Kristus gjennom hans død og oppstandelse,» sa de. «Mer urovekkende» er det at enkelte prester, ordensfolk og legkatolikker har «tydd til å bli tegntydere og healere» og «maner frem forfedre for å oppnå helbredelse.»

Kilde: Catholic News Agency

Biskop beklager forsinket rapport til myndigheter om prests seksuelle misbruk

Biskop Daniel Walsh av Santa Rosa i California lover aldri igjen å utsette varsling til myndighetene om presters misgjerninger. Han kom nylig med uttalelsen i en skriftlig beklagelse utstedt til menighetsmedlemmene. I denne innrømmet

han at han ventet fire dager med å varsle myndighetene etter at en prest medgikk å ha hatt seksuelle forhold til unge gutter. Etter loven kreves det at en biskop varsler myndighetene så snart han blir klar over slike forbrytelser. Men i stedet for å gå rett til politiet, tok biskopen kontakt med bispedømmets advokat og ba ham anmelde forholdet. I mellomtiden flyktet presten, trolig til Mexico. «Hvis jeg finnes skyldig fordi jeg ikke handlet øyeblikkelig, vil jeg akseptere en hvilken som helst straff jeg blir idømt», skrev biskop Walsh i et budskap til de troende.

«Jeg kan forsikre dere om at dette er en feil jeg ikke vil gjenta,» skrev han. «Jeg vil i fremtiden sørge for at alle som har rapportmandat i vår kirke adlyder loven eller blir fjernet fra tjenesten.»

Kilde: Catholic News Agency

Kirke truffet av artilleri i Sri Lanka

En artillerigranat fra Sri Lankas myndigheter, en av mange som har blitt avfyrt mot tamiltigrenes stillinger, traff en katolsk kirke, drepte 15 og såret flere dusin andre som søkte dekning fra kampene. Granaten traff St. Philip Neri kirke i Jaffna den 13. august.

«Det er mange hus rundt kirken, og folk flyktet til kirken for å unnsnippe bombene, men én (granat) falt på kirken,» fortalte en prest tilknyttet Caritas til det asiatiske kirkenyhetsbyrået UCA. Presten har koordinert matvareleveranser til området. «Ingen kan slippe inn i området grunnet portforbudet, og kampene fortsetter enda,» tilføyde han.

Kilde: Catholic News Service

Paven i TV-intervju

I sitt pontifikats andre TV-intervju berørte pave Benedikt XVI et bredt spekter av temaer, deriblant sekularismen i den vestlige verden, kristen enhet, truslene mot familien, konflikten i Midt-Østen og sin kommende reise til Bayern i Tyskland. Den Hellige Far ble intervjuet av tyske radio- og TV-reportere.

Frankfurter Allgemeine Zeitung kommenterte intervjuet slik: «Det interessante er ikke pavens delvis forutsigbare svar, men snarere at han stilte opp på alle temaer som journalistene valgte.» Men pavens svar hadde vært mindre forutsigbare dersom spørsmålene hadde vært det, rapporterer Vatikanradioen. De tyske TV-kanalene hadde sendt ned berømte nyhetsankere uten spesialkunnskaper. Bare Eberhard von Gemmingen, leder for Vatikanradioens tyske avdeling, virket avslappet under møtet, skriver Vatikanradioens skandinaviske avdeling på sine hjemmesider. Intervjuet er blitt transkribert av Vatikanradioen, og en norsk oversettelse kan leses på www.katolsk.no.

Kilde: CWNews.com / Vatikanradioen

Prest torturert og biskop arrestert i Kina

For å få stoppet en pilegrimsferd sørget regjeringsorganet Byrået for Religiøse Anliggender (RS) å arrestere biskopen, en prest og skarer av troende i Hebei-provinsen i Kina. Presten som ble arrestert ble ifølge nyhetsbyrået AsiaNews' kilde også torturert.

Den 3. august skrev AsiaNews første gang om arrestasjonene av Msgr. Yao Liang, Fr. Li Huisheng og 90 troende fra Xiwanzi bispedømme (Hebei-provinsen). Særlig rystende er det faktum at biskopen ble lurt inn i arresten. RS inviterte prelaten til Zhangjiakou for å «diskutere restitusjon av noen eiendommer som tilhører Kirken.» På dette tidspunktet ble han arrestert. Han er ennå ikke løslatt.

I tillegg ble Fader Li først arrestert 1. august, deretter torturert og til slutt sluppet ut om natten. De troende som møtte ham så en mann ute av stand til å gå, som led av oppkastanfall og som måtte utholde kraftige hodesmerter. Skjønt «det ikke var noe blod på ham», brakte de han likevel straks til et sykehus, hvor han etter hvert ble skrevet ut.

Som et resultat av denne brutaliteten demonstrerte mer enn 90 troende (fra Shangyi kirke, Xiwanzi bispedømme) foran politistasjonen.

Der ble de angrepet av politiet, slått og tvunget til å spre seg.

Senere om natten, mellom kl. 02 og 04, begynte om lag 500 politioffiserer å pågripe folk. De arresterte igjen Fader Li, som hadde vendt tilbake til sin kirke, og enda 90 personer.

Minst 20 av dem er fortsatt i fengsel med Fader Li. Biskop Yao holdes fortsatt på et ukjent sted, og en annen prest fra bispedømmet, Fr. Wang Zhong, er også forsvunnet.

En pilegrimsferd til Mount Muozi i Indre Mongolia var bakgrunn for politiaksjonen. I mer enn et århundre har bispedømmet organisert denne begivenheten, men dette året forbød RS og politiet den.

Hebei-provinsen har det høyeste antallet katolikker i Kina (ca 1,5 millioner), for det meste i undergrunnskirken, som nekter å bli styrt av Den Patriotiske Forening. Av denne grunn har sistnevnte nylig iverksatt en aksjon i provinsen for å arrestere biskoper, prester og troende med den hensikt å tvinge dem til å underkaste seg.

Kilde: AsiaNews

Skarp katolsk kritikk mot EU-vedtak om stamcelleforskning

Den Katolske Kirke retter skarp kritikk mot EU-beslutningen fra den 24. juli om å finansiere stamcelleforskning og å overlate etisk stillingstagen til medlemslandene. Kritikken kom bl.a. fra "Kommissjonen for de europeiske bispekonferanser", COMECE, fra "Den italienske bispekonferanse" og fra Vatikanets fremste etiske eksperter.

COMECE kommenterte at "det er uforenelig med respekt for menneskets verdighet å behandle menneskelige embryo som formål for forskning." "Kommissjonen for de europeiske bispekonferanser" sa etter Europaparlamentets avstemning at beslutningen "resulterer i fundamentale antropologiske og etiske problemer. Mange mennesker er urolige for forskning som manipulerer menneskelig liv og bruker det som råmateriale. Dette er ikke kun en katolsk forståelse.

Rent vitenskapelig finnes det ikke anledning til å gjøre et moralsk skille mellom et embryo i sitt aller første stadium og et embryo etter 14 dager eller etter implantasjonen. Menneskeverdet avhenger ikke av - og kan ikke avhenge av - beslutninger tatt av andre mennesker."

Den italienske bispekonferanse sa at EUs ministerråds beslutning er "moralisk uakseptabel." Biskopene sa at all forskning «som benytter menneskelige embryo utgår fra et uakseptabelt menneskesyn, som ikke ser menneskelivet som et mål, men som et middel for å oppnå andre mål, hvor edle de enn måtte være, som å helbrede sykdommer eller å utvikle vitenskapelig kunnskap. ...Vitenskapen skal tjene mennesket, ikke bruke det, spesielt når det er som svakest som embryo i sitt livs første dager.»

De italienske biskopene bad EU om å på ingen måte "finansiere dette alvorlige angrepet på menneskets verdighet, der menneskelivet ikke lenger er en grunnleggende verdi, hvilket gjør at alle andre individuelle og sosiale verdier mister substans."

Ministerrådets beslutning den 24. juli bekreftet en beslutning fra 15. juli i Europaparlamentet, som med et lite flertall stemte gjennom bidrag til embryonal stamcelleforskning som en del av et nytt rammeprogram for forskningsbidrag. Totalt kommer 20 millioner Euro til å gis til embryonal stamcelleforskning, men bidrag kommer kun til å gis til de land der slik forskning er tillatt, blant annet Sverige, Danmark og Storbritannia. Rammeprogrammet kommer også kun til å gi penger til forskningsprosjekter på embryoer som er blitt til overs etter kunstig befruktning, og utelukker helt prosjekter som bruker embryoer som er skapt for et rent forskningsformål.

Avstemningen betyr at den etiske grensesettingen overlates til de enkelte medlemslandene.

En koalisjon bestående av blant annet Italia, Malta, Slovakia, Polen, Østerrike, Litauen og Irland var imot forslaget, men selv flere

parlamentarikere fra andre land, deriblant Danmark, stemte mot forslaget.

Vatikanets dagsavis l'Osservatore Romano beskrev den 25. juli EUs beslutning av 24. juli om finansiering av forskning på embryonale stamceller som "et makabert produkt av et forvridd syn på hva fremsteg er." Avisen kritiserer oppfatningen av at et moderne land "til enhver pris må bedrive forskning på embryo."

Også erkebiskop Elio Sgreccia, en av Vatikanets fremste eksperter på bioetikk og president for "Det pavelege akademi for livet", har rettet meget sterkt kritikk mot EUs beslutning, påpeker inkonsekvens i deres etiske argumentasjon og kaller deres forsøk på etiske kompromiser for "hykleriske".

Kilde: Vatikanradioen

Metodister godkjenner katolsk-luthersk erklæring om rettferdiggjørelsen

Et nytt skritt på veien mot kristen enhet ble tatt 23. juli. Da godkjente "World Methodist Conference" den katolsk-lutherske erklæring om rettferdiggjørelsen. Denne erklæringen om hvordan mennesket blir rettferdig i Guds øyne og frelst ved Jesus Kristus, ble godkjent av Vatikanet og Det Luthersk Verdensforbund i 1999.

Kilde: Catholic News Agency

Russisk synode roser katolsk-ortodoks samarbeid

Den Hellige Synode for Den russisk-ortodokse kirke har uttrykt sterk støtte til samarbeidet med Den romersk-katolske kirke. Særlig arbeidet med å besvare moralspørsmål fra media og offentlighet ble rost. Synoden fremhevet hvordan metropolit Kirill, leder for Moskvapatriarkatets avdeling for eksterne relasjoner, har samarbeidet med Benedikt XVI og andre katolske kirkeledere om temaer som bioetikk, menneskeverd, viktigheten av å beskytte familien og religion i det offentlige rom.

Kilde: Catholic World News

Jo-jo-katekese i by ved hav

Av. p. Olav Müller SS.CC.

DET VAR I EN LITEN BY et godt stykke nord for Sinsenkrysset, helt vest ut mot havet, at min katekese for barn skiftet ham, ble annerledes. Elevene var få, tøffe, umiddelbare, rett på sak som byens innbyggere forøvrig. Her gikk jeg over til jo-jo-katekese. Ja, kall det gjerne det. Først jeg noen minutter med dagens tema. En av elevene rekker opp hånden. Disiplinen blir ivaretatt. Per har fått en assosiasjon. Det jeg forteller fra troselæren, minner om noe han befatter seg med til daglig. Jeg lar ham rulle jo-joen helt ut. Utrolig talefør beretter han om begivenheter fra en verden som ville røvet nattesøvnen fra mang en voksen kirkegjenger, et fantasiland, som er ukjent for foreldre flest og trolig også for lærere. Som kateket må jeg nå bevege meg fra min til deres verden. Der skal jeg dvele en stund, være til stede – ikke på lissom – men virkelig. Før elevene får tid til nye assosiasjoner, nøster jeg jo-joen inn. Nå er vi tilbake til min verden, som over tid forhåpentlig også vil bli deres. Jeg har lyttet til dem, nå lytter de til meg. Barn har sans for rettferdighet. Neste gang er det Inger som får en assosiasjon. Jo-joen svarer med å suse ut i rommet, forblir der en stund og nøstes så inn igjen av kateketen.

For å bli litt mer konkret: Jeg kommer i skoleårets løp inn på "De siste ting"-himmel, purgatorium og helvete. Her ville jeg som kateket gå fornuftig frem, særlig hva gjelder den siste eskatologiske tilstand. Skrekktistorier om velmente prester, som i tidligere tider skildret helvete så plastisk at ungene lå våken om natten, badet i svette, skadet for livet, rant meg ihu. Helvete fikk jeg koste gjennom kvikkere enn kvikt. Det fikk være nok å fortelle elevene at det er en mulighet for å gå fortapt, men at vi ikke vet om i det hele tatt noen har barket den veien.

Arne rekker opp hånden: "Hva med Hitler!?" Ordene inneholder mer en protest enn et spørsmål. Jeg sier, som sant er, at vi ikke har lov til å hevde at Hitler eller noen annen bestemt person gikk fortapt. Nå er det Einars tur. Han er så opphisset at han glemmer å rekke opp hånden, er ildrød i ansiktet av indignasjon: "Er du klin kokos, pater Olav! Også du må da vel forstå at Hitler gikk rett til helvete. De øvrige barna nikker bekræftende. Jo-joen suser ut i rommet og forblir der lenge:

"Pater, har du en PC?" Jo, jeg har da det. (Hadde heldigvis skaffet meg en med alt

tilbør to timer etter at mine ordensbrødre hadde forklart meg at elektronikkens mysterier ikke var for gamlinger på 74 år). Fullt oppbrudd, inn på kontoret hvor PCen står. En CD forsvinner i en mystisk sprekk i vidunderet. På skjermen skimtes lange, mørke irrganger som leder opp mot et slott. "Pater, nå kan du velge mellom kniv, rifle, bazooka eller motorsag. Du er en lysbærer som må kjempe mot djevlene som dukker opp. Når du frem til slottet, har du vunnet." Heisan! Der dukker den første mørke skikkelsen opp. Jeg skyter, treffer, og smådjevlen forsvinner i helvetes flammer. Bommer på neste, maskinen forteller at jeg selv er blitt såret. Jeg når aldri frem til slottet. Smådjevlelene fikk overtaket.

"Forferdelig", sier jeg, da vi er tilbake i undervisningsrommet. "Det var da vel ikke noe nifst!", svarer ungene. "Du skulle ha sett CDen med jakten på Hitler og nazistene!" En av elevene skryster av at hun har greid å sende alle til helvete. Hun skriver opp en lang liste av CDer som jeg må se hvis jeg ville følge med i tiden.

Jo-joen har nå beveget seg uforskammet lenge ute i rommet. Jeg trekker den møysommelig inn igjen til nåtidige teologers adskillig blekere forestillinger om fortapelsens tilstand. Mine redegjørelser gjør ikke større inntrykk på elevene. De har sin egen visjon. Den stoler de mer på. Jeg sår allikevel noen kristne frø i håp om at de tar til å spire den dagen CDene legges på hylla for godt, og barnas mørke fantasiverden er en saga blott. Jeg spør senere forsiktig foreldrene om barna deres sover godt om natten. De ser rart på meg, men svarer høflig at ungene deres sover som murmeldyr.

Hvor får barna tak i CDene? Nidkjære foreldre følger kanskje gullunger sine inn i videobutikken. Passer så på som smeder at de ikke kjøper noe nakent "fysj-fysj" fra øverste hylle. Hva de ellers kjøper, kan vel ikke være så farlig! I dag – vil jeg tro – forsyner mange barn seg grovt på internett både fra "øverste og nederste hylle". Hvis foreldrenes kontroll fungerer for barna irriterende godt, er svippturen over til vennen rundt hushjørnet kort. Der er det ingen foreldre som kontrollerer noe som helst.

Men det var jo jo-jo-katekesen vi skulle se nærmere på i dag. Vi kommer til Jesu oppstandelse fra de døde. Elevene følger levende med. Men stoffet er kjent fra før. De nikker gjenkjennende til mine beskrivelser av kjernepunktet i den kristne tro. Sigurd rekker opp hånden, jo-joen raser ut i undervisningsrommet. Han forteller på vegne av

de andre elevene om hva videoen fortalte, den de alle hadde sett. Om UFOen fra Mars som svever over sykehjemmet langt ute på landsbygda. En av de små mennene med de store, skjeve øynene kontakter pasientene mentalt. Uten ord spør han om de vil bli med til Mars. Der skal de få det så mye bedre, gjenvinne sin ungdoms styrke og skjønnet. Der skal de også få treffe Jesus, som hadde slått seg ned på planeten for godt.

De gamle rådslår seg imellom. Gledestrålende aksepterer de tilbudet. Hele aldershjemmet svever opp i luften og forsvinner under allelujasang inn i det sigarformede romskipet. Det forsvinner så med lynets hastighet opp mot det høye. Jo, det der med Jesu oppstandelse forstår elevene så inderlig godt. Jeg nøster opp jo-joen og står overfor den umenneskelige utfordring å transformere science fiction fra vulgær-New Age over i kristen tankegang.

Ja, slik gikk religionstimene. Tolv år har forløpt siden den tid. Jeg spør meg selv i dag om jeg med min jo-jo-katekese nådde frem til elevenes verden og fikk transformert den over i kristen tro. Hyggelige tilbakemeldinger nå og da fra elevene, som nå er voksne, tolker jeg i positiv retning – at de har fått med seg noen gullkorn på livets strake landevei. Men hva med våre katolske skolebarn her sør i det fromme "Bibelbelte", hvor jeg nå holder til som pensjonert prestkall. Er de også inifisert med all denne spam fra syke hjerner slik som mine elever den gang i "by ved hav". Jeg vet ikke. Unntagelser gjelder kanskje også for våre mønsterelever i Bærum og Oslogryta?!

Så vandrer mine tanker viden om til tuseener av "katolske", registrerte og uregistrerte barn, på tettsteder, langs norske fjorder, i dype daler, langt fra katolske kirker, barn som katekesen bare sporadisk eller aldri når frem til, vil disse barna ved egen fornuft og litt drahjelp fra en katolsk mor greie å ta avskjed med møkka på internett for så å bevege seg inn i mors åndelige verden?! Vil de senere som unge og voksne makte spranget fra de besnærende historiske forfalskningene i Da Vinci Koden til kristen realisme?!

Elektronikken kan gå i onde makters tjeneste. Men kunne også brukes i fjernkatekese til informasjon, undervisning og oppbyggelse.

Jesus og den rike mannen

En mann kom løpende mot Jesus, falt på kne for ham og spurte: "Gode mester, hva skal jeg gjøre for å få det evige liv?" Jesus sa til ham: "Du kjenner budene: Du skal ikke slå i hjel, du skal ikke bryte ekteskapet, du skal ikke stjele, du skal ikke vitne falskt, du skal ikke bedra noen, du skal hedre din far og din mor." Men han svarte: "Mester, alt dette har jeg holdt fra jeg var ung."

Jesus så på ham og *flkk ham kjær*, og sa: "Én ting mangler deg: Gå bort og selg det du eier, og *gi alt til de fattige*. Da skal du få en skatt i himmelen. *Kom så og følg meg!*"

Men han ble nedslått over dette svaret og *gikk bedrøvet bort*, for han var *svært rik*.

Da så Jesus seg rundt i kretsen av disiplene og sa: "Hvor vanskelig det vil være for dem som eier mye, å komme inn i Guds rike." (Mark 10,17-23)

Puslespill

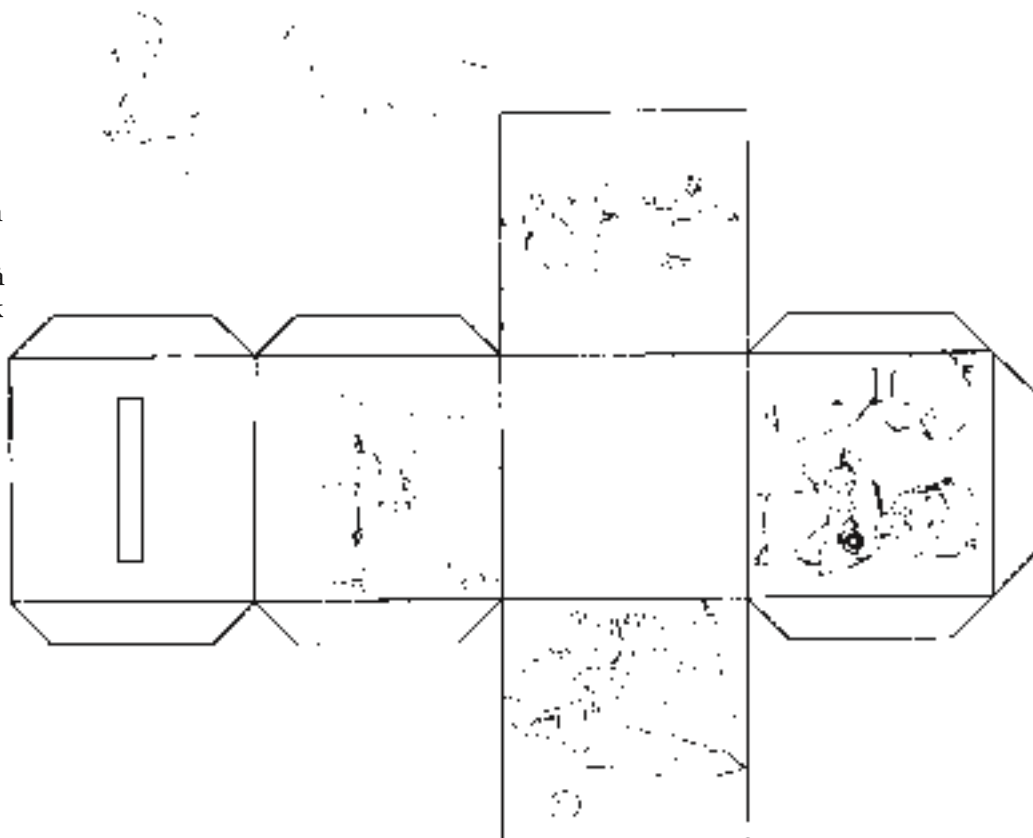
Her ser du bildet av den rike mannen. Han blir hengende fast i døren med sine rikdommer og kommer seg ikke videre. Bare når han slipper sine rikdommer klarer han å komme gjennom døren inn i Guds rike. Selve bildet gikk i stykker og et stykke av et annet bilde ble blandet med bitene. Kan du finne det stykket som ikke tilhører bildet?

En sparebøsse til de fattige:

Kopier denne modellen på tykt papir, eller klipp den ut og lim den på tykkere papir. Lag en sprekk på en av sidene. Om du vil kan du fargelegge tegningene. Du kan også lage dine egne tegninger, da må du bare kopiere omrisset. Brett etterpå sidene sammen og lim kantene slik bildet viser.

Lykke til!

Liturgi er lek og sivilisasjon

”Det personlige forhold til Jesus” har ikke vært et særlig forslitt uttrykk i katolsk sammenheng, slikt var det helst protestantene som snakket om. Av dem ble ofte Den katolske kirke anklaget for tom ritualisme der Jesus ble skjult bak ritualene. I dag er mye anderledes.

Å FORMIDLE og fremelske et levende og nært forhold til personen Jesus Kristus, er en selvsagt del av katekesen, ungdomsarbeidet, evangeliseringsprosjektene og annet arbeid i katolsk regi. Personlige trosytringer som vidnesbyrd og fritt formulerte bønner er ikke lenger fremmede fenomener hos oss.

Men om vi bare dyrker en slik form for trospraksis, bærer det galt av sted. En ting er når vi er alene med Gud, en annen ting er det når vi i fellesskap er samlet for Guds åsyn. Når vi skal be sammen og feire gudstjeneste sammen, kan vi ikke gjøre dette ut fra hver enkelts indre impuls og følelse. Kirkens gudstjeneste er ikke et sted for intime trosytringer, den er et fellesskap villet av Gud for bønn og tilbedelse av ham. Derfor må vi ha et språk for alle, uansett hvordan situasjonen for følelseslivet er for den enkelte, et felles språk og en måte å oppføre seg på som alle umiddelbart og med trygghet kan ta del i. Slik er det liturgien fungerer. Den lar oss alle sammen ta del i noe som er større enn hver enkelts indre liv, med ord og bevegelser fastlagt for alle. I Kirken behøver vi ikke å lukke øynene for å konsentrere oss om vår bønn og ikke bli forstyrret av andre, vi ber sammen med åpne øyne.

På en lignende måte fungerer jo også den alminnelige omgangen mennesker i mellom. Kommer vi sammen med mennesker der alle parter vet hva man skal gjøre når man skal hilse på hverandre, i hvilke situasjoner man skal sitte eller stå, hva som er passende og ikke passende å si til hverandre og hvilke ord man kan bruke og ikke bruke, for å nevne noe, da blir også alle trygge og komfortable i situasjonen. Om én eller flere ikke kan, vil eller føler for å følge disse reglene for omgangsform, blir usikkerheten større. Det er et av de viktigste kjennetegnene ved en sivilisasjon at mennesker som er ulike på innsi-

den allikevel kan omgås med hverandre – fordi det finnes regler og roller for denne omgangen.

Mange er redd for at både samvær mellom mennesker og gudstjenester som innebærer roller og faste former er noe uekte og falskt, at det bare er når man handler direkte utfra følelser eller impulser at man er ekte. Men slik gjør man mennesket mindre enn det virkelig er. Roller og faste former for omgang knytter an til en svært viktig side ved menneskelivet, en side som voksne ofte har undertrykt, men som barn har et svært levende forhold til – leken. Mennesket er et lekende vesen, vi er ”homo ludens” – *det lekende mennesket*. Ingen kan leke sammen utfra umiddelbare følelser og impulser, i leken har vi roller og regler – ellers går alt i oppløsning. Liturgi- en er sett med slike øyne lek for Guds åsyn.

Dessverre er det også slik at mange av oss lar vårt bønneliv være styrt etter følelser og impulser, og erfarer at det blir svært fragmentert og sporadisk. I familien

trenger vi også et bønneliv som er liturgisk. Bønn til faste tider med faste former er nødvendig for at familiens bønneliv skal fungere, enten det er inspirert av Kirkens tidebønner eller andre andaktsformer fra Kirkens skattkammer. Det er kanskje mest krevende for de voksne å etablere noe slikt, for barna, som har et umiddelbart forhold til lek, faller det ganske naturlig – selvfølgelig etter at de har lært rollene og reglene. De bedende mennesker i verden vil kunne fortelle at en slik praksis ikke tar plassen for den individuelle personlige bønn, men beriker den og ofte er en nødvendig forutsetning for den. Det skaper i tillegg sivilisasjon i familien, et rom der ikke den individuelle, umiddelbare behovstilfredsstillelse styrer familiemedlemmenes omgang med hverandre, men samhandlingen i roller under tilbedelsen av Gud

Torvild Oftestad
Det kateketiske senter

Døpt – og hva nå?

ny bok for småbarnsforeldre

BARNET DITT TRENGER DEG for å kunne leve seg inn i sin kristne tro og lære den å kjenne. Det er din oppgave. Men du spør kanskje hvordan du skal gripe dette an. Hvordan kan du i familiehverdagen gi den kristne tro videre til barnet ditt?

Da er denne boken noe for deg. Her kan du finne gode tips til den kristne oppdragelse. Du kan lese om katolske tradisjoner og skikken, om bønn, messefeiring, om barnets åpenhet overfor det religiøse og overfor livets store spørsmål, slik som døden og oppstandelsen. Foreldre kommer også til orde, og forteller ut fra deres egne erfaringer.

Boken er som et kart til den reisen dere skal gjøre. Det hjelper dere med å finne veien.

Bestill den fra Kateketisk Senter, St. Olav Bokhandel, eller din lokale menighet.

HENRIK HOLM er ansatt som ny redaktør av St. Olav tidsskrift. Henrik Holm er født 15. mars 1980 i Oslo og har de siste årene studert musikk og teologi i Berlin. I 1999-2001 studerte han musikk ved Hochschule der Künste (nåværende Universitet der Künste) i Berlin, med instrumentene orkesterslagverk og klaver. Fra 2001-2006 har han studert teologi ved Humboldt-universitetet i Berlin, og diplomeksamen ble avlagt i 2006. I 2005-2006 har han arbeidet som assistent for prof. dr. L. Markschies (seminar for eldre kirkehistorie).

Henrik Holm

Etter flere år i Berlin flytter Henrik nå tilbake til Oslo, sammen med sin kone Nina Maagaard Holm. Han tiltrer formelt som redaktør fra 1. september 2006, men er ikke på plass i Norge før den 11. september.

Unni Klepper Joynt

Nåværende redaktør, **Unni Klepper Joynt**, har derfor sagt ja til å være redaktør av også nr. 9-10, som skal være ferdig i midten av september. Klepper Joynt avslutter etter dette nummeret sin mangeårige innsats for tidsskriftet og går av med pensjon.

SØNDAG 6. AUGUST var **Fredrik Hansens** siste dag i St. Franciskus Xaverius menighet, hvor han har hatt sin ettårige menighetspraksis. I høy-messen den 6. juli benyttet Fredrik sjansen til å takke for året i Arendal. Han er svært glad for å ha fått muligheten til å bli kjent med menigheten og skolen, og han har satt stor pris på samarbeidet med pater Sigurd Markussen.

Pater Sigurd på sin side takket Fredrik for hans flotte innsats i Arendal og ønsket han hjertelig velkommen tilbake når som helst.

Etter messen var det kirkecaffe som var spesielt arrangert for Fredrik.

P. Sigurd Markussen og diakon Fredrik Hansen

Det er mange i menigheten som har satt stor pris på Fredrik og som har signalisert at han vil bli sterkt savnet. Det samme gjelder for elever og ansatte på skolen. Fredrik har vært en svært populær "leke-onkel" for mange av de små barna på skolen og ikke minst SFO. Han har også gjort en stor innsats som vikar for lærere og som pater Sigurds assistentlærer i kristendom.

Etter en kort ferie drar Fredrik tilbake til presteseminarer ved Allen Hall i London. Her vil han være ett år til, før han blir presteordinert i løpet av juni neste år.

Jan-Erik Løken, Arendal

DET ER KOMMET TO NYE vietnamesiske prester til Oslo Katolske Bispedømme, p. **Louis Tien** og p. **Mikael Duong**. P. Louis Tien har nylig avsluttet sine studier ved Biblicum i Roma. Han blir kapellan i St. Paul menighet i Bergen. P. Mikael Duong har fremdeles flyktningestatus og kommer fra flyktningeleir på Filip-pinene. En nærmere presentasjon av disse vil komme senere.

DEN 1. SEPTEMBER løses p. **Arulandam Anthony Pillai** fra sin oppgave som sogneadministrator i St. Peters menighet i Halden. Han er blitt tilbudt en tjeneste som vikarprest under generalvikaren.

DOMINIKANERINNENE av Notre Dame de Grâce (Chatillon) på Majorstuen gjenvalgte den 3. juli for en tredje periode **sr. Anne Bente Hadland OP** som priorinne. Hun ble første gang valgt den 10. juni 2000 og gjenvalgt i 2003.

Med seg har priorinnen to rådsmedlemmer - **sr. Maria Hjulstad Junttila OP** og **sr. Katarina Pajchel OP**.

P. MICHEL BECKERS er fra 1. oktober 2006 ansatt som økumenisk rådgiver i et fredsprosjekt for Filip-pinene drevet av Kirkelig Fredsplattform. Caritas Norge sitter i styringsgruppen for denne plattformen og for prosjektet. Mange kjenner p. Michel Beckers fra hans tid som prest i Oslo Katolske Bispedømme. P. Beckers er bosatt i Nederland, men kommer i jobben som økumenisk rådgiver til å tilbringe en del tid på Filip-pinene. Hans kontor-plass når han er i Norge kommer til å være hos Caritas i Fagerborggata 17. P. Beckers overtar etter **Inger Anne Naterstad**, som avsluttet sitt engasjement som økumenisk rådgiver 15. mai for å gå tilbake til sin tidligere jobb som studentprest ved universitetet i Oslo.

UNDER LEGDOMINIKANERFRATERNITETENS kapittel den 10. juni ble **Jeanne Wreden** valgt til ny priorinne (ansvarlig). **Sindre Jacob Bostad** og **Solgun Furnes** ble valgt til rådsmedlemmer. Alle tre er valgt for tre år. Jeanne Wreden avløser dermed **Åse Sofie Skjerdal** som ansvarlig for legdominikanerne i Oslo. Jeanne er utdannet sykepleier, homeopater og teolog ved Universitetet i Oslo og arbeider for tiden i den kommunale hjemmetjenesten. Hun er også

Jeanne Wreden

forfatter av "Dominikanerne i Norge" (1989). Jeanne har tatt opp noen elementer fra tertiærenes århundrelange tradisjon (1285): Avlagt private løfter i henhold til en egen regel for kontemplativt liv "i verden" (egentlig bare en konsentrasjon av enkelte punkter i den generelle regel for legdominikansk livsform), etterfølgelse av de evangeliske råd, og bærer legmannsdrakt i dominikanerordenens farge (sort og hvitt).

I likhet med brødrene i St. Dominikus tilhører fraterniteten i Oslo med sine 12 medlemmer provinsvikariatet Dacia under Den franske ordensprovins. Legdominikanerne, eller St. Dominikus' tredje orden som det tidligere het, ble organisert i sin nåværende form da de fikk sin første Regel i 1285. Som medlemmer av Dominikanerordenen deler de dens

apostoliske sendelse med fokus på studier, bønn og forkynnelse ut fra deres forutsetninger og muligheter som legfolk.

Noen kjente legdominikanere/tertærer gjennom historien er St. Zdislava av Lemberk (1220-1252), St. Katarina av Siena (1347-1380), St. Rosa av Lima (1586-1617), Sal. Pier Giorgi Frassati (1901-1925) og Sigrid Undset (1882-1949).

Legdominikanerne kan kontaktes via e-post: legdominikanerne@katolsk.no.

Gunhild Finseth-Ficarra

NORGES UNGE KATOLIKKER har ansatt **Gunhild Finseth-Ficarra** som vikar for organisasjonskonsulent **Christina Falkenberg**, som har gått ut i fødselspermisjon. Vikariatet

gjelder for perioden 1. august i år til 31. august 2007.

Gunhild er Dipl. Hotel Manager fra The Swiss School of Hotel & Tourism Management. Hun har bodd og jobbet i Sveits, samt jobbet på The Ritz Hotel i London. De siste fem årene har hun bodd i Oslo og arbeidet på Grand Hotel.

DEN 22. MAI ble det holdt et møte i Bispegården i Oslo om den vietnamesiske sjelesorgen i bispedømmet. Biskop Bernt Eidsvig anser den vietnamesiske gruppen som en stor og aktiv gruppe i OKB. Han ser at der er behov for å holde messer på vietnamesisk i menighetene. Han oppfordrer derfor alle vietnamesiske prester å stå til disposisjon for dette.

Prestene har fordelt ansvaret seg i mellom på følgende måte: St. Olav domkirke - Francis X. Hai og Carlo B. Phuc; Asker og Bærum - Andre M. Vinh; Askim - Francis X. Hai; Bergen - Louis G. Tien; Drammen - Joseph Luong; Fredrikstad - Peter Van; Hamar - Francis X. Hai; Haugesund - Louis G. Tien; Kristiansand - Mikael Duong; Larvik - Joseph Luong; Lillestrøm - Francis X. Hai; Kongsvinger - Francis X. Hai; Moss - Francis X. Hai; Notodden - Joseph Luong;

Porsgrunn - Joseph Luong; Sandefjord - Paul Y; Stavanger - Simon Linh og Louis G. Tien; Tønsberg - Paul Y. Denne ordningen gjelder med virkning fra 1. september 2006. Videre ble **p. Joseph Luong** valgt til koordinator for vietnamesisk pastoralarbeid i bispedømmet, med særlig ansvar for evangeliseringsuker blant vietnamesere.

Dom Elias Carr

DOM ELIAS CARR CAN.REG. flytter 1. september til Roma for å ta lisensatsgrad i dogmatisk teologi ved Det pavelige universitetet Gregoriana.

Dom Elias vil bo ved Scots College (Den skotske bispekonferanses seminar) i sin tid i Roma.

Dom Elias har tjenestegjort i St. Paul menighet i Bergen siden 30. august 2004. I sin tid der har han også rukket å oppnå graden M.Phil. ved Norsk Lærerakademi.

28. august, på dagen for den hellige Augustin, vil dom Elias avlegge sine evige løfter i Klosterneuburg. Han vil avlegge løfter om felles eie, kyskheter, lydlighet og stabilitet sammen med dom Clemens, som tidligere også har vært i Bergen, og dom Josef.

Thomas Hole

THOMAS HOLE, med klosternavnet Hallvard, avla den 5. august sine første løfter i fransiskanerklosteret Borki Wielkie, sammen med åtte medbrødre i novisiatet. Løftene ble

avlagt under en messe St. Fransiskus kirke i Borki Wielkie, med provinisialminister p. Chomik som hovedcelebrant. Hole fortsetter etter løfteavleggelsen sine teologiske studier i fransiskanernes seminar i Wroclaw.

MANDAG DEN 14. AUGUST meddelte biskop Bernt Eidsvig av Oslo ordinasjonskandidaturet til to av OKBs

prestekandidater: **Phu Nguyen** og **Pål Bratbak**. Seremonien fant sted i kveldsmessen i St. Hallvard kirke. Både Pål og Phu studerer for tiden i Roma, der de bor ved Collegio Svedese og studerer ved henholdsvis Gregoriana og Angelicum.

DEN 1. AUGUST overtok p. **Peter Ngyen Tuan Van** som sogneadministrator i St. Birgitta menighet i Fredrikstad. Innsettelsen fant sted i høymessen den 6. august. Det var den biskoppelige vikar i Oslo Katolske Bispedømme, p. Berislav Grgic, som på vegne av biskop Bernt Eidsvig Can.Reg. foretok innsettelsen. P. Van overtar den 1. september også som sogneadministrator i St. Peter menighet i Halden.

September 2006:

At alle som bruker massemediene må bruke dem på samvittighetsfullt og ansvarlig vis.

At hele Guds folk i misjonsområdene må innse at de selv bærer ansvar for sin videre dannelse og utvikling.

Oktober 2006:

At alle døpte må modnes i troen og vise sin tro ved å gjøre klare, konsekvente og modige valg i livet.

At feiringen av verdensmisjonsdagen overalt må øke begeistringen for og samarbeidet med misjonen.

November 2006:

At det over alt i verden må bli slutt på alle former for terrorisme.

At de troende i forening med gode samfunnskrefter må bryte nye og gamle lenker som hindrer utviklingen på det afrikanske kontinent.

UTNEVNELSER I OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

FRA OG MED DEN 1. SEPTEMBER 2006 overtar **Msgr. Ralph Brown** som official og dommer for tribunalet i Oslo Katolske Bispedømme. Utnevnelsen gjelder for to år med mulighet for forlengelse. Msgr. Brown har vært official i erkebispedømmet Westminster.

Msgr. Brown er født den 30. juni 1931 i Warsenaar ved Haag i Nederland. Han trådte inn i Allen Hall presteseminar høsten 1953 og ble presteviet den 23. mai 1959 i katedralen i Westminster av kardinal Godfrey. Samme høst begynte han kirkerettslige studier i Roma. Han tok doktorgraden Cum Laude i juni 1963 med tesen "The Presumption of Innocence in the Criminal Laws of the Church".

Han har hatt mange oppgaver i årenes løp. I 1971 til -76 var han official i Westminster, og 1977 til 2000 var han generalvikar i erkebispedømmet. I tillegg har han hatt mange verv innenfor kirkerettslig arbeid i England og Irland. Han har skrevet en viktig bok om annullering av ekteskap og har vært utgiver av tidsskrifter. I de senere år har han mottatt en rekke æresbevisninger.

BISKOP BERNT EIDSVIG CAN.REG. av Oslo har utnevnt **Peter Nguyen Tuan Van** til sogneadministrator i St. Peter menighet i Halden, med virkning fra 1. september 2006. Utnevnelsen gjelder for ett år.

Søster St. Jean Saur in memoriam

Født: 15. april 1923 i Mulhouse, Frankrike
Død: 29. juni 2006 i Oslo
Gravlagt: 7. juli 2006 på Grefsen Kirkegård

Søster St. Jean inntrådte hos St. Josephsøstrene i Bellecombette, Frankrike, i året 1945. Hun hadde sitt første novisiatsår samme sted. I september 1946 flyttet hun til St. Josephs Institutt i Oslo, og hun tilhørte nå St. Josephsøstrenes Norske Ordensprovins. Søster St. Jean er den siste franske søster som har vært i vår provins.

I året 1947 avla Søster St. Jean sine første løfter i Oslo og sine evige løfter i 1950. Disse avla hun i Chambéry, i Frankrike.

Før hun inntrådte hos St. Josephsøstrene hadde hun tatt artium med filosofistudier i Frankrike. Dessuten ble hun utdannet i musikk, bl. a. som organist.

Etter at hun kom til Oslo, tok hun norsk artium i 1951, og hun spesialiserte seg særlig for fransk – og religionsundervisning.

Mange vil huske Søster St. Jean som lærer ved St. Sunniva skole. Hun underviste fortrinnsvis små grupper og enkeltelever. I en årrekke har hun også vært aktiv innenfor menighetskatekesen utenom skoletiden.

Av natur var Søster St. Jean noe tilbakeholden. Hun vant lett andres tillit ved sitt fredfulle smil. Når hun først fikk kontakt med noen, så ble kontakten dyp og ofte langvarig.

Ved siden av sin lærergjerning, var Søster St. Jean meget aktiv innenfor musikken. Særlig interesse hadde hun for gregoriansk musikk. I noen kommuniteter hadde Søster St. Jean

ansvar for sangkoret og tok seg særlig av liturgiske sanger. I mange år har hun også vært medlem av sangkoret i St. Olav menighet i Oslo.

Det kan nevnes at hun også etter at St. Josephsøstrene solgte Vor Frue Hospital, fortsatte med økumenisk samarbeid ved å være disponibel ved liturgiske sammenkomster ved hospitalet. Her fikk hun god bruk for sine ferdigheter innenfor musikken.

I 1985 flyttet Søster St. Jean fra St. Josephs Institutt til Vor Frue Villa, og i 1991 fra Vor Frue Villa til St. Josephsøstrenes Hjem på Grefsen.

I St. Josephsøstrenes Hjem har hun i flere år deltatt i resepsjonstjenesten.

I årene 1976 til ca. 1996 var hun engasjert i provinsadministrasjonen, og da særlig med henblikk på oversettelsesarbeid fra fransk til norsk og omvendt. I denne sammenheng tilignet hun seg også datakunnskaper.

Søster St. Jean var meget stille og fredelig som person, men ikke desto mindre kunne hun være utrolig morsom. Hun var for eksempel flink til å spille teater og likte morsomme roller.

Alt det som Søster St. Jean utførte, ble gjort med stor nøyaktighet. Hun likte å forstå det hun holdt på med – og hun reflekterte meget over livet. Hun var meget interessert i å lese teologiske bøker/tidsskrifter og funderte over forfatternes hensikt og tanker bak det de skrev.

Vi har lært Søster St. Jean å kjenne som en medsøster som lengtet etter Gud, etter det guddommelige. Hun hadde en stor erfaring om at Gud var iboende i alle skapninger og i hele universet.

Denne store Gud tjente hun trofast i hele sitt liv med uselvvisk kjærlighet.

Og vår bønn er at følgende saligprisning i Matteus evangeliet må gå i oppfyllelse for henne:

SALIGE DE SOM HUNGRER OG TØRSTER ETTER GUDS RETTFERD, FOR DE SKAL FÅ STILLET SIN SULT. (Mat. 5,6).

St. Josephsøstrene

Sr. Maria Huberta Robert in memoriam

Født: 16. oktober 1906 i Saerbeck/Münster
Død: 15. juni 2006 i Oslo
Gravlagt: 23. juni 2006 på Grefsen kirkegård

“Ja, brennende iver for ditt hus har fortært meg.” (sal. 69,10)

Søster Maria Huberta Robert ble født den 16. oktober 1906 i Saerbeck/Münster. Hun inntrådte 1935 hos St. Josephsøstrene og avla sine evige løfter i 1941, etter endt novisiat på Vor Frue Villa. I 1940 flyttet hun til Kristiansand. Her var hun ansvarlig for resepsjonen ved St. Josephs Hospital. I St. Ansgars menighet fungerte hun som sakristan og underviste både barn og voksne i katekese og språk. 1945 flyttet hun til Porsgrunn og hadde kontorarbeid på St. Josephs Hospital. 1947-49 var hun lærerinne på St. Sunniva skole og kom så tilbake til Porsgrunn frem til 1953. Fra 1953 til 1967 var hun i Kristiansand, både som sakristan og ansvarlig for undervisning og katekese i menigheten. Der arbeidet hun sammen med p. Ronald Hølscher, og siden begge var meget kreative, fikk barnetoget fra St. Ansgars kirke førsteprisen.

1967 kom hun til St. Josephs Institutt og St. Sunniva skole og hadde ansvar for resepsjonen. Hun hadde sjeldent bare portvakt, det var alltid barn og andre mennesker rundt henne. I 1983 flyttet hun til Snarøya kommunitet, og 1989 til St. Josephsøstrenes hjem på Grefsen. Her døde hun den 15. juni kl 20.15, nesten 100 år gammel.

Den som har møtt sr. Maria Huberta, husker henne. Vi kan si hun hadde en iver for Guds Rike og nølte ikke med å forkynne, både om Gud og Kirkens sanne lære. For spøk sa vi ofte at hun ville ha vært flink som gatepre-

dikant. Det bekreftet hun fullt ut. Hun tålte en spøk. Hun var meget sosial og interessert i mennesker.

Hun hadde artium og en lærerutdannelse før hun inntrådte. Hele sitt liv elsket hun å lese. Det var ikke få bøker hun hadde lest, som hun da med intensitet og spenning gjenfortalte. Hennes hukommelse var enestående. Hun hadde store kunnskaper om det gjaldt Kirkens lære, Bibelen eller helgener.

De fattige og svake i samfunnet sto hennes hjerte nær. Bare Gud vet hvor mange matpakker hun har laget i årenes løp på St. Josephs Institutt for sultne uteliggere; eller hvor mange klær hun har lappet, stelt og vasket for dem. Hun hadde en egen tøyinnsamling og sendte store pakker til de mest trengende. Alt hva hun gjorde, gjorde hun med iver og energi som kunne ta pusten av de nærmeste.

Sr. Maria Huberta var selv meget asketisk, et eksempel på hvor lite man trenger for å leve lykkelig. Hun var innstilt på å feire sin 100-årsbursdag den 16. oktober i år. Med sin sans for humor og originale ideer ønsket hun seg kronprinsesse Mette Marit som æresgjest, siden kronprinsessen var født på gamle St. Joseph i Kristiansand.

Sr. Maria Huberta var klar i sin tale og likte å diskutere. Hun hadde en sterk karakter. Vi kan godt betegne henne som en original. Et godt stykke historie går med henne i graven. Hun hadde en sterk overbevisning om sitt kall og fortalte med glød om hva Gud hadde gjort for store ting i hennes liv.

Hun døde på Kristi Legems- og Blodsfest og blir begravet på Jesu Hjerdefest, den 23. juni. Vi kan si at det var meget passende for sr. Maria Huberta. Den daglige hellige Messe betydde alt for henne, og hun hadde stor andakt til Jesu hellige hjerte. ”Jesus mild og saktmodig av hjerte, omskap mitt hjerte etter ditt hjerte,” var en velkjent bønn for henne.

Vi takker sr. Maria Huberta for hennes helhjertete innsats i Kirken og samfunnet i Norge. Hennes urokkelige vitnesbyrd fortsetter å utfordre oss til å vise iver for Guds Rike og å tjene Herren helhjertet og trofast.

Vi savner henne, men er trygg på hennes forbønn.

Måtte hun leve i Guds evige kjærlighet!

St. Josephsøstrene

Norges Katolske Kvinneforbund holder landsmøte

NKKF's landsmøte 2006 holdes i Halden, St. Peter kirke og menighetslokale, Kristian V's plass 1, 1776 Halden fra 13. – 15. oktober 2006.

Landsmøtet begynner om kvelden fredag 13. oktober med vesper, aftensmat og sosialt samvær og avsluttes med kirkecaffe søndag 15. oktober. Festmiddag lørdag aften.

Landsmøtekontingent kr. 350, som inkluderer alle måltider og festmiddag lørdag, betales ved ankomst.

Hotellrom i Halden koster fra kr. 685 for enkeltrom og fra kr 825 for dobbeltrom m/frokost. Det vil også bli muligheter for privat innkvartering.

Alle gamle og nye NKKF-medlemmer og andre interesserte er hjertelig velkommen på landsmøtet.

Påmelding sendes til styret v/leder Mette Bruusgaard, Professor Dahlsgt. 24H, 0260 Oslo eller til Rønnaug Aaberg Andresen, J.R. Wilhelmsensgt. 19, 1386 Asker, så snart som mulig. Påmelding kan også sendes til e-post mette@ameco.no eller ronnauga@online.no. Telefon 66 78 12 29 eller fax nr. 66 90 27 10 kan også brukes. **VIKTIG!** Oppgi om du ønsker hotellrom (enkelt/dobbelt) eller evt. privat innkvartering og om du ønsker å delta i festmiddagen.

De som er påmeldt til landsmøtet vil få tilsendt program, dagsorden og forhåndsmateriale til landsmøtet så snart deltakerlisten er klar.

NORGE

P.P.

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

Ved flytting vennligst påfør ny
adresse og returner bladet til:
Akersveien 5, 0177 Oslo

Diakonvielse i OKB

Foto: Harald Huse

Fredrik Hansen ble ordinert til diakon lørdag den 1. juli i St. Olav domkirke i Oslo, av biskop Bernt Eidsvig.

I tillegg til en full kirke, sang deltagere fra Norges Unge Katolikkers barneleir Oslo/Øst under messen.

Etter p. Peter Nguyen Tuan Van, er Fredrik Hansen den yngste som er blitt viet til diakon i Oslo Katolske Bispedømme i nyere tid. Det er nå fire diakoner i bispedømmet, hvorav de tre andre er permanente diakoner.

